

Chicago ALP 2446

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr. 15 1982 m. balandžio mėn. 17 d.

Melbourne

XXVII M E T A I

LIETUVIAI PASAULYJE

Pastangos išlaikyti Lietuvos valstybingumo tęstinumą

Dedamos pastangos remontuoti Atstovybės rūmus Vašingtone

Atkurta nepriklausomos Lietuvos valstybė (1918-1940 m.) buvo visų kultūringų kraštų anksčiau ar vėliau pripažinta de facto ir de jure. Ir tai buvo didelis mūsų krašto politinių vadovų dėka pasiektas laimėjimas. Lietuva palaikė diplomatinius santykius su daugeliu valstybių, kuriose turėjo savo atstovus. Laikinoje Lietuvos sostinėje daugybė didžiųjų ir mažesnių valstybių turėjo savo diplomatinės atstovybes, pasiuntinybes, konsulat.

Ypatingas dėmesys buvo kreipiamas, žinoma, į didžiąsias valstybes. Čia buvo siunčiamos geriausios mūsų diplomatinės pajėgos. Kad jos ten tvirtčiau jaustųsi, tu šalių sostinėse - Berlyne, Paryžiuje, Londone ir Vašingtone, Lietuvos vyriausybė nupirko savo atstovyboms pakankamai gerus rūmus.

Tačiau karo audra daug ką pakeitė. Lietuvą okupavę sovietiniai rusai tuojau išvarė iš jų užimtos Lietuvos sietimų kraštų diplomatinis atstovus, uždarė atstovybes bei konsulat. Labai gerą valią padarė JAV-bių įstaigos 1957. V. 11 mirus ilgamečiui Lietuvos pasiuntiniui Vašingtone Povilui Zadeikiui. Jį, JAV-bių Valstybės departamento pritarimu, pakeitė Juozas Kajeckas. Kai šis 1978. VII. 2 mirė, Pasiuntinybės reikalų vedimą perėmė dr. Stasys Bačkis.

Neseniai buvo iškiles ir pasiuntinybei išlaikyti reikalingų lėšų klausimas. Lietuvos aukso atsargos, savo laiku deponuotos JAV-bėse, kad ir labai taupiai naudojant jas Lietuvos diplomatijos išlaikymui vi-

suose kraštuose, išsibaigė. Buvo kilęs pavojus, kad dėl lėšų stokos pasiuntinybės veikimas galės būti sustabdytas. Bet ir čia buvo rasta gera išeitis, įsteigus šiam reikalui 'rabalietičių tam tikrų vertybių jungtinį fondą, investavus tam tikrą sumą, iš kurios ir toliau išlaikomos Lietuvos, Latvijos, Estijos pasiuntinybės bei konsulat.

BRONIUS KVIKLYS

Mūsų specialus bendradarbis
Čikagoje

ti nepriklausomos Lietuvos laikus. Mūsų atstovybė ten turi visas diplomatinės privilegijas ir imuneteto teisę. Tai lyg mažytė nepriklausoma Lietuva. Į juos įkėlęs koją gali jaustis esąs Lietuvoje, bet ne bolševikų okupuotoje - laisvoje! Tai mūsų namai, mūsų rūmai, mūsų pilis, tvirtovė.

Už šių mūsų atstovybės rūmų stovi kitas labai svarbus faktas — Lietuvos okupacijos nepripažinimas. Labai reti pasaulyje atvejai, kad kurį nors kraštą užėmus galingesnei valstybei, išlaikomas pavergtosios nepripažinimas bent juridiskai. O tačiau jau daugiau kaip 40 metų JAV-bės nepripažįsta Lietuvos, Latvijos, Estijos okupacijos, nors teisiškai tai ne visada buvo lengva. Labai gerą valią padarė JAV-bių įstaigos 1957. V. 11 mirus ilgamečiui Lietuvos pasiuntiniui Vašingtone Povilui Zadeikiui. Jį, JAV-bių Valstybės departamento pritarimu, pakeitė Juozas Kajeckas. Kai šis 1978. VII. 2 mirė, Pasiuntinybės reikalų vedimą perėmė dr. Stasys Bačkis.

Neseniai buvo iškiles ir pasiuntinybei išlaikyti reikalingų lėšų klausimas. Lietuvos aukso atsargos, savo laiku deponuotos JAV-bėse, kad ir labai taupiai naudojant jas Lietuvos diplomatijos išlaikymui vi-

suose kraštuose, išsibaigė. Buvo kilęs pavojus, kad dėl lėšų stokos pasiuntinybės veikimas galės būti sustabdytas. Bet ir čia buvo rasta gera išeitis, įsteigus šiam reikalui 'rabalietičių tam tikrų vertybių jungtinį fondą, investavus tam tikrą sumą, iš kurios ir toliau išlaikomos Lietuvos, Latvijos, Estijos pasiuntinybės bei konsulat.

Lietuvos pasiuntinybės rūmai turi būti tvirti ir tvirtai stovėti. O tačiau, kad ir geras pastatas, per daug metų neremontuojamas pradeda irti. Lietuvį visuomenė jau gerai žino, kad tie rūmai reikalingi greitesnio remonto, kuris pareikla lautų nemažos sumos.

Šiuo reikalu akcija jau vedama. Į ją įsijungė Lietuvos Bendruomenė, Amerikos Lietuvių Taryba, kai kurios kitos organizacijos. Formaliai remonto reikalais rūpinasi, aukas renka ir čekius priima mūsų Atstovybė Vašingtone. Ligai šiam laikui surinkta keliasdešimt tūkstančių dolerių. Tai, žinoma, nėra mažai, bet ir nėra daug, turint galvoje dabar pabrangusias remontui reikalingas medžiagas, specialistų patarnavimus ir kt.

Rūmų remonto reikalas - visos Lietuvos tautos, tėvynėje ir išeivijoje esančios, reikalas. Ateina žinios iš okup. Lietuvos, kad lietuviai labai domisi Lietuvos valstybingumą išlankiusiomis institucijomis, kad jie yra dėkingi Amerikai už Lietuvos okupacijos nepripažinimą, kad Lietuvos diplomatų darba ir jų tęstinumą ateičiai jie labai aukštai vertina, gal labiau kaip kai kuriuos kitus mūsų išeivijoje atliekamus darbus.

LIETUVOS LAISVĖS VIGILIJA

Kunigo Gedimino Kijausko vadovaujama Clevelando Dievo Motinos Pagalbos lietuvių parapija Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga surengė "Lietuvos laisvės vigiliją", kurią pravedė daugiausia jaunimas. Ši parapija jau yra pasižymėjusi prasmingais religiniais renginiais, jiems suteikiant lietuviškas formas. "Lietuvos laisvės vigilija" Clevelande prasidėjo suskambėjus varpų lietuviškai religinei melodijai. Pasigirdo skaitomos ištraukos iš Stasio Barzduko knygos "Lietuvis savo tautoje", sekė kiti skaitymai pagal temą "Tas laisvės nevertas, kas negina jos". Tautiniais rūbais pasipuošęs jaunimas deklamavo B. Brazdžionio eilėraš-

tį "Aš čia - gyva!" Pasirodė vaikų procesija, giedant "Lietuva bangi". Vaikai atnešė lietuvišką kryžių, gėles, ir degančią žvakę, vaizduojančią Tėvynės meilę. Atitinkamas klebono žodis, uždegamos dalyvaujančiųjų žvakutės, vargonais suskambant giesmei "Marija, Marija". Vėl skaitymas "Gulė kiti mano draugai, užkloti žemėmis be žvakių". Skaitymą lydi giesmė "Kaip grįžtančius namo paukščius parveski, Viešpatie, ir mus". Pabaigoje - tikinčiųjų maldos pagal B. Gaidžiūno tekstą "Kasdien menu, kasdien meldžiuosi" ir visi drauge sugieda B. Brazdžionio eilėrašį "Be motinos Tėvynės".

LRTV

— Kanados Lietuvių Katalikų Centras paskutiniame savo posėdyje nutarė kreiptis į visus Kanados vyskupus prašant, kad paskelbtų Maldos Dieną už persekiojamą Lietuvą. Centras nutarė sudaryti organizacinį komitetą, rūpintis šv. Kazimiero jubiliejinių metų atžymėjimui.

— Iš Lietuvos Vatikaną pasiekė žinia: kovo 12 d. mirė Panevėžio katedros altaristas kun. Mykolas Grigaliūnas, 74 m. amžiaus, buvo palaidotas Panevėžyje kovo 15 d. Tai jau penktas šiemet Lietuvoje miręs kunigas. Velionis kun. Mykolas iki pat mirties rūpinosi Bažnyčios problemomis Lietuvoje, jo parašą randame tarp 113 Panevėžio vyskupijos kunigų, kurie pernai gegužės mėnesį kreipėsi į komunistų partijos sekretorių Petrą Griškevičių dėl Kunigų Seminarijos persekiojimo.

— Anatolijus Kairys, romanų ir dramų autorius, jau užbaigė naują 3 veiksmų dramą apie Romo Kalantos auką, nuo kurios šiemet gegužės 14 d. sueina 10 metų. Šią sukaktį ypač Jaunimo Sąjungos Amerikoje ir Kanadoje ruošiasi tinkamai ir iškilmingai minėti. Nuo minėjimo neatsilikis ir KGB agentai Kaune, sustiprindami savo sargybas prie Kalantos aukos vietos ir prie jo kapo, nes Romo bijo ir žuvusio. Romo Kalantos auka už persekiojamus brolius ir seses: LAISVĖS LIETUVAI! - lietuviai priėmė į savo tautos didvyrius.

— Svencarijos valstybinės televizijos reporteriai vasario mėnesį atvyko į Romą ir filmavo lietuvių institucijas, šv. Mišias aukojamas vysk. Antano Deksnio ir per Vatikano radiją transliuotas į Lietuvą, filmavo šv. Kazimiero kolegiją, prelatu Vinco Mincevičiaus leidžiamas Eltos žinias su LKB Kronikų vertimais, kurių pirmąsias laidas nusiunčia Popiežiui, jam pačiam prašant.

— Amerikoje vasario 23 d. mirė Lietuvos Operos solistas ir aktorius Ipolitas Nauragis, 82 m., ištiktas širdies smūgio.

— Melbourne "The Advocate" Vėlykų laidoje balandžio 8 d. atspausdino knygos "Catholics in Soviet Occupied Lithuania" pristatymą, kurį parašė kun. Pr. Daukyns ir per 4 skiltis supažindina skaitytojus su šia enciklopedine apžvalga apie Lietuvos persekiojimą ir lietuvių katalikų rezistenciją.

— VLIKas pakartotinai kreipiasi į laisvojo pasaulio lietuvius: "Tautinė drausmė reikalauja, kad tol, kol Sovietų Rusija laikys Lietuvą okupuota ir paversta Sovietų Sąjungos dalimi, laisvieji lietuviai santykiuose su okupuota Lietuva gyventojais ribotą bendravimą tik privačiojo plotmėj". ELTA

— VLIKo pirmininkas Dr. K. Bobelis pasiuntė JAV prezidentui Mr. Reagan pareiškimą, prašydamas, kad įsikištų pakeisti Amerikos Balso tų programų turinį, kurios neigiamai pasitarnauja pavergtų tautų ir JAV politikos reikalams.

— Sydney. "The Catholic Weekly" Vėlykų laidoje balandžio 11 d. paskelbė platų straipsnį apie Lietuvos katalikų persekiojimus - pasikalbėjimą su kun. Kazimieru Pugevičium, kurio įdėjo ir nuotrauką.

— Dr. prof. Balys Paliokas, 84 m., mirė Čikagoje kovo 29 d. Venės veikėjas, Krikščionių demokratų buvo ekonomistas, visuomenės partijos darbuotojas. Palaidotas šv. Kazimiero kapinėse Čikagoje.

LKB KRONIKA NR. 50

APŽVALGA - 1981. X. 12

Maskva šiais metais "sutiko" sugrąžinti į darbą be teismo daugiau negu 20 metų tremtyje laikomus vyskupus - Vilniaus arkivyskupijos vysk. Julijoną Steponavičių ir Kaišiadorių vysk. Vincentą Sladkevičių. Užsienio diplomatai ne kartą patiki gera Maskvos valia, tačiau Lietuvoje, kur tikintieji kasdien susiduria su valstybinio ateizmo klasta bei veidmainyste, kiekvienas sovietinės valdžios "geros valios" gestas kelia susirūpinimą. Šiuo atveju susirūpinimą kėlė ypatingos priežastys.

Maskva pareikalavo, kaip sąlygą tremtinių vyskupų įdarbinimui pakonsekruoti tris naujus, sovietinės valdžios parinktus kandidatus. Ne bažnytinės vyriausybės, o sovietinės valdžios parinkti kandidatai ir buvo pristatyti Apaštala Sostui. Beliko Apaštala Sostą įtikinti, kad nauji kandidatai yra tinkami toms pareigoms, o šis tremtinių vyskupų įdarbinimo ir naujų vyskupų paskyrimo projektas esąs pozityvus aktas ir Lietuvos Katalikų Bažnyčiai būsiąs naudingas. KGB talkininkai gerai atliko šią užduotį ir liepos mėn., po Liurdo Eucharistinio Kongreso, pasidarė aišku, kad sovietinė valdžia savo tikslą jau beveik pasiekė - jos pasiūlyti kandidatai į vyskupus Apaštala Sosto yra arba pačiu artimiausiu laiku tikriausiai bus nominuoti vyskupais. Ši žinia Lietuvos katalikams buvo bene pati skaudžiausia per visą pokario laikotarpį. Lietuvos Katalikų Bažnyčia pokario metais pergyveno visus galimus persekiojimus: buvo kalinami ir net šaudomi vyskupai, šimtai kunigų ėjo Gulago keliais, sovietinė spauda pylė pamazgas ant kunigų ir Bažnyčios, administracinis sovietinės valdžios aparatas kaip replėmis laikė suveržęs bet kokią religinę veiklą, tačiau Bažnyčia nežuvo ir pasirodė labai gyvybinga.

Pats skaudžiausias pokario laikotarpio Lietuvos kunigų ir tikinčiųjų išgyvenimas - tai Bažnyčios griovimas iš vidaus pačių ordinarų ir kunigų, talkininkaujančių KGB, rankomis. Šitai yra baisiau, negu kalėjimai, pašalinimai iš pareigų ir kt. prievartinės priemonės.

Niekada Lietuvos kunigai neužmirš, kaip Kurijos perduodavo sovietinės valdžios nurodymus pašalinti vaikus nuo altoriaus ir iš procesijos, atsakyti katekizacijos, nelankyti tikinčiųjų. Panašiai, niekada Lietuvos katalikai, kentėję už Bažnyčią ir Tėvyne, nesupras, kaip kunigas galėjo užsieniui kalbėti

apie religijos laisvę arba tylėti apie persekiojimus sovietinėje Lietuvoje, kaip kunigas, apsilvilkęs sutaną, galėjo "ginti taiką" įvairiuose taikos šalininkų forumuose? Komunistinių kraštų tikintys piliečiai žino šios "taikos" vertę - tai yra klasta ir apgaulė ir kiekvieną, bent kuo palaikantį šį šlykštų melą, laiko išdaviku.

Jau nuo Filadelfijos Eucharistinio Kongreso įžvalgesni kunigai juto, kad bedieviai ruošia Lietuvos Katalikų Bažnyčiai naują smūgį. Kai kurie dvasiškiai uoliai talkino realizuojant šiuos planus. Atrodo, kad Religijų reikalų tarybos įgalotinio įstaigos nusiūsta į Liurdą Lietuvos kunigų delegacija labai gerai pasitarnavo Maskvai, klaidingai informuodama Apaštala Sostą apie kandidatus į vyskupus.

Rugsėjo mėn. pasklido žinia, kad vysk. L. Povilonis už savaitės ar dviejų vyksta į Romą ir tikrai parveš šv. Tėvo bules naujų vyskupų konsekracijai. Kai jau beveik neliko vilties užkirsti nelaimėi kelią, visų vyskupijų kunigų tarybos ir kunigų grupės dar kartą kreipėsi į vysk. L. Povilonį, išreiškdamos savo didelį susirūpinimą ir aiškindamos, kad bedievių pasiūlytas planas tikrai nepasitarnaus Lietuvos Katalikų Bažnyčiai labui.

Rugsėjo 23 d. vysk. L. Poviloniui išvykstant į Romą, KGB talkininkai kunigai kalbėjo:

— Dabar pamokysime vyskupą Steponavičių ir "veikėjus"!.. "Veikėjai" eina prieš Popiežių... Jie skaldo Lietuvos kunigų vienybę...

Tuojuo buvo pradėta skubiai ruošti vyskupų konsekracijai, o apie tremtinių vyskupų - J. Steponavičiaus ir V. Sladkevičiaus įdarbinimą - nė žodžio, tarsi šių tremtinių problema Lietuvoje būtų išspręsta.

Spalio 16 d. kandidatai į vyskupus kviesdami į konsekracijos iškilmes, aplankė vysk. Kriškčiūną, vyskupus tremtinius ir Latvijos vyskupus. Vyskupai tremtiniai J. Steponavičius ir V. Sladkevičius į konsekracijos iškilmes vykti atsiskyrė. Vysk. V. Sladkevičius Kauno arkivyskupijos generalvikarui rašė:

„Jūsų Prakilnybe,

Nuoširdžiai atsiprašydamas pra-nešu, kad iškilmėse, į kurias Jūs maloniai mane pakvietėte, negalėsiu dalyvauti.

Pagrindinė priežastis yra tai. kad mūsų abiejų: vysk. Julijono ir mano padėtis dar nepasikeitusi ir mes

tebelaikomi tremties sąlygose. Ne-tinka vaidinti laisvus, kai tokiais dar nesame. Dalyvaudami iškilmė-se sudarytume įspūdį, kad mūsų padėtis jau sutvarkyta, kai ji, de-ja, tokia dar nėra.

Šventimų skubotumas mums ke-lia rimtą įtarimą, kad norima tik pasinaudoti mumis, o mūsų reika-lą vėl nustumti tolyn.

Nėra abejonės, kad būtų labai gražas ir reikšmingas broliško so-lidarumo gestas, jei jūs visi trys oficialiai pareikštumėte savo pa-gaidavimą atidėti šventimus iki to laiko, kai sukludytieji broliai prad-ės eiti jiems skirtas pareigas.

Reiškiu Jums savo brolišką pagar-bą ir meilę

Vysk. Vincentas Sladkevičius

Spalio 1 d. kun. Kauno Arkika-tedros klebonas Pranciškus Juoza-pavičius Telsių Kurijoje prie aš-tonių dekanų pareiškė, kad spalio 16 d. Vatikano radijas paskelbs naujų vyskupų pavardes ir konse-kracijos datą, o Kauno katedroje apie šventimus bus paskelbta spalio 17 d. Su didele baime kunigai ir aktyvesni tikintieji laukė to še-tadienio vakaro Vatikano radijo laidos.

Panevėžio katedroje, Vilniaus šv. Mykolojaus bažnyčioje ir kitur ku-nigai paskelbė, kad naujų vyskupų konsekracija įvyks spalio 25 d. Kau-no arkikatedroje.

Spalio 17 d. kandidatai į vysku-pus Palūšėje pradėjo rekolekijas, tačiau po kelių dienų jas nutraukė, nes paaiškėjo, kad vysk. L. Povilonis neparvežė konsekracijos bu-lių. Ši žinia bematant apskriejo Lietuvą - visi džiaugėsi, kad bedie-vių planai tikriausiai sužlugo. Į dangų kilo padėka Dievui, kad iš-gelbėjo Lietuvos Katalikų Bažny-čią iš didelės nelaimės, kurios pa-sėkas net sunku buvo pramatyti. Maskva norėjo susprogdinti didelę bombą: priguštinti Lietuvos kuni-gus ir tikinčiuosius - Vatikanas laimina ne kovojančius už Bažny-čią, o KGB talkininkus.

Sovietinė valdžia, parinkdama kandidatus į vyskupus, norėjo ne tik turėti daugeliui metų tinkamų bendradarbių, bet tuo pačiu sugriauti Apaštala Sosto autoritetą bei palaužti kunigų ir tikinčiųjų kovos dvasią. Įgyvendintas Maskvos projektas būtų be žodžių kalbė-jęs, kad Apaštala Sostas nevertina už tikėjimą išlieto lietuvių vyskupų kraujo, nevertina visų tų, kurie už Bažnyčią ėjo ir tebeeina Gulago kančių keliais, nevertina tų, kurių dėka Lietuvos Katalikų Bažnyčia vėl atgimsta, o palaiko tuos, kurie išpainioję į KGB voratinklį, būdami ne ganytojai, o samdiniai, neša Bažnyčiai ir tikintiesiems neįsivaizduojamą žalą.

— Kam kovoti, kam stengtis, jei Apaštala Sostas neparemia kovo-jančių, o palaiko išduodančius šven-čiausius dalykus? - panašūs klausi-mai, kaip baisi pagunda, būtų iškilusi daugelio sąmonėje. Ar dau-gelis būtų suprastę, kad kaltas ne Apaštala Sostas, o tik KGB talki-ninkai, prisidengę Liurdo "maldininkų" ir kitokiais vardais, pasto-viai apgaudinėjantys Apaštala Sos-tą?

Tarp kita ko, sovietinė valdžia tremtinių vyskupų rimtai įdarbinti, atrodo, net nesiruošė - jai buvo

(Nukelta į 7 puslapį)

Įvykiai

● Viktorijos rinkimus liberalai po 27 metų valdymo smarkiai pra-kišo balandžio 3 d. balsuotojams išrinkus socialistų valdžią. Australijos Darbo partija valstijos parla-mente gavo 49 vietas (turėjo 32), Liberalų partija gavo 24 vietas (tu-rėjo 42-), Tautinė ūkininkų partija gavo 8 vietas (turėjo 7). Liberalų pralaimėjimas, ypač dėl paskolų iškeltų aukštų procentų ir kilę smar-kūs partijos ginčai dėl vadovavimo tiek Canberroje, tiek Melbourne. Įstatymų leidžiamoji taryba turi 44 vietas, kurių pusė perrenkama kas treji metai. Dabar Liberalai ga-vo 20 vietų (turėjo 27), ALP gavo 18 vietų (turėjo 13), NP gavo 4 vie-tas (turėjo 4), dar čia dvi vietos ne-nustatytos. Darbo partijos lyderis ir naujasis Viktorijos premjeras Mr. John Cain jau sudarė naują Viktorijos Darbo partijos valdžią.

● Melbourne. Australijos kvie-čių valdyba sovietams parduoda vieną milijoną tonų kviečių skolon. "News Weekly" kreipėsi į val-dybą kaip yra su ta skola, bet ga-vo atsakymą: tai valdybos paslap-tis!

● Adelaidės universitete jau-nieji Darbo partijos nariai suruošė forumą apie sovietų užsienio po-litiką. o klausytojus apviesiti pak-vietė iš Canberros gerai treniruotus sovietinius diplomatus.

● Brisbane. Queenslando prem-jeras Mr. Bjelke Petersen kviečia Viktorijos gyventojus į savo valstiją, kur per 25 metus yra pastovi antisocialistinė valdžia, remia pri-vačią iniciatyvą ir yra mažesnės tak-sos.

● Melbourne. Balandžio 4 d. demonstravo apie 20-30 tūkstančių žmonių su plakatais ir raudonom sovietinėm vėliavom prieš branduo-linius ginklus vienašališku nusi-ginklavimu, o jei sovietų Rusija tu-ri branduolinius ginklus, tai juos laiko tautų "išlaisvinimui".

● Argentina balandžio 3 d. užėmė Faulkland salas, kurios yra nuo Argentinos pakrančių už 750 km. o nuo Anglijos 12.700 km. Ar-gentina 1816 m. gavusi nepriklausomybę iš Ispanijos tas salas val-dė, bet 1833 m. britai jas okupavo ir valdė iki šiol, ko Argentina negalėjo pakęsti. Prie tų salų neseniai surasti milžiniški alyvos baseinai jūros dugne, net 10 kartų gauseni už Saurės jūroje esančius. Britai Argentinos pagasdinimui į tas sa-las nusiuntė savo karo laivyną, bet Argentina skelbiam tų salų be karo britams nebeatiduos.

● Melbourne prieš Velykas Australijos Opera statė garsiąją La Traviata operos spektaklį, dau-guma biletų buvo po \$ 27.50, da-lyvavo 1.500 žmonių, bet prieš pat uždangos pakėlimą ėmė ir sustrei-kavo 20 scenos darbininkų, reika-laudami algų pakėlimo, spektaklis neįvyko ir žmonės skirstėsi lyg mu-sę kandę.

● Pietų Afrikoje įvyko žemės drebėjimas ir užgriovė aukso ka-syklose apie 2.000 žmonių. Kol šiuos darbininkus išlaisvino, praėjo 10 va-landų. Vienas darbininkas buvo už-muštas ir keli sužeisti. Drebėjimas vyko 300 km į pietus nuo Johan-nesburgo.

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St. Kensington Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDZIA AUSTRALIJOS LIET. KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius kun. Pr. Daukyns. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$ 20. Kituose kraštuose \$ 25. Atskiras numeris 50 centų. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisto savo nuožiūra.

KAS PIRMAUJA - TAUTYBĖ AR RELIGIJA

Tautybę žmogus atsineša gimdamas, o religiją gauna iš tėvų arba kartais ir pats pasirenka. Taip išeičių, kad tautybė pirmąja. Bet ir čia susidaro painiavų. Kokią tautybę atsineša tas, kuris gimęs iš mišrios tautybės tėvų? Taip pat yra žmonių, kurie atsisako savo tautybės. Jeigu kas aiškintų, kad niekas savo prigimties negali atsisakyti, tai kas iš to, kad jis savo prigimties ar tautybės nemėgsta. Juk turime tokių lietuvių, kurie sako, kad jis lietuvių vardo nenori girdėti. Kita vertus yra tokių, kurie nors kitos tautybės, bet pamėgsta lietuvių vardą, išmoka lietuvių kalbą ir dirba už Lietuvą. Šie atsitikimai parodo, kad ir tautybės vertė ar pirmumas priklauso nuo žmogaus apsisprendimo.

Religija taip pat priklauso nuo žmogaus apsisprendimo. Vienam ji bus brangi, pirmąjanti, o kitam ji visai nereikalinga. Taip šio klausimo, kas pirmąja, - religija ar tautybė, galėtų ir visai nebūti. Vienam pirmąja religija, kitam tautybė, o daugumai - abi lygios vertės.

Lietuvoje šiandien daugiau ginama religija. Eilės kalinių už religiją, už LKB Kroniką ir pan. Tai tačiau nepadeda, kad jie negina savo tautybės arba mažiau ją gina. Juk čia ir Kronika, ir visos procesijos į Kryžių kalną ar Šiluvą - viskas lietuviškai. Lenkijoje tuo tarpu Seinuose ar Punkske lietuviai daugiau kariauja už tautybę. Jie nori lietuviškų pamaldų, nori savo laikraščio. Jie už tai kariauja net bažnyčioje, net giesmėmis. Seinų katedroje jie susirinkę lietuviškai gieda.

Prie ko daugiau laikomės mes čia išeivijoje, prie religijos ar prie tautybės? "Mūsų Pastogės" vedamajame (Nr. 12) pasakyta: "Tikėjimą visados gali rasti ir pas kitaučius apaštalus bei svetimos šventovėse, bet lietuvišybę gali pasisemti tik savųjų tarpe". O kodėl negali tikėjimo pasisemti savųjų tarpe, kam reikalingos tos svetimųjų šventovės? Tokiu pasakymu tik užvyniota tendencija, kad tikėjimas nieko bendro neturi su tautybe. Juk niekur taip neatsirandanti savųjų tarpe, kaip lietuviškose pamaldose, ypač per didžiąsias šventes, kaip Velykas ar Kalėdas. Net Vasario 16-tąją minint salėje nebus tiek žmonių, kiek bažnyčioje. Taip savųjų tarpe mes atsirandame kiekvieną sekmadienį lietuviškose pamaldose. Suprantama, kad yra ir tokių, kurie sekmadieniais meldžiasi jau svetimos šventovėse. Tiems jau tautinis jausmas lieka antraeilio dalyku, na, o gal ir sunkumai atvykti į lietuvišką bažnyčią. Taip lietuviška parapija, lietuviškos pamaldos yra pirmąjanti veiksnys tautybės išlaikyme. Šį įvertinimą mėnės vadovybė šiuos metus skelbduoda net pati Lietuvių Bendruomena Lietuviškos Parapijos Mėtais.

Šviesaus gyvenimo šaltinis

Kristaus mirtis, Jo prisikėlimas iš mirties ir ką tai reiškia galvojančiam žmogui, iki šiai dienai daro tokio įspūdžio, kad ne vienam yra persunku tikėti Kristaus prisikėlimu. o kiti tai mini ne tik vidiniai jaudindamiesi, bet juo toliau, tuo žmonija mini tai vis plačiau ir vis iškilmingiau. Nekrikščionys tuoj po Kristaus mirties ir paskiau visais laikais iki mūsų dienų netikintys ne vieną kartą stengėsi net žiauriaus būdais tai užšlopinti, tačiau iki šiol veltui. Įvykis, kurį minime Velykų šventėmis, yra tiek didelis, kad jo prasmę suprasti ir išgyventi reikia gilaus susitelkimo ir įžvelgimo. Žmogus visada natūraliai jautė reikalą gerų santykių su Dievu. To siekdavo net tokiais būdais, kurie mums šiandien atrodo žiaurūs, ir niekad negalėjo būti tikras, ar jis yra Dievo malonėje. Mąstantis žmogus ir tada jautė, ką pasakė psalmininkas (Psl. 50,19), kad Dievas iš mūsų nori ne deginamų aukų, o graudžios ir nuolankios širdies.

Su Kristaus mirtimi ir prisikėlimu įvyko daug kas, ką suprasti nepakanka paviršutiniško prisiminimo. Baigėsi ne tik deginamosios aukos, bet ir žmogaus netikrumas savo santykių su Dievu. Savo mirtimi ir prisikėlimu Kristus grąžino žmogui prarastą Dievo malonę, žmogus gali bendrauti su Dievu ir pasiekti išganymą.

Kiek kuris žmogus pasinaudos Kristaus mirtimi ir prisikėlimu, tai yra kiekvieno mūsų asmeninėje galioje. Kas to siekia, jokia pašalinė jėga negali sukludyti. Visi bandymai žmogui tai kliudyti paliečia tik matomus būdus Dievą garbinti, bet ne žmogaus sielos bendravimą su Dievu. Mes galime vieni kitiems padėti, bet tik tiek ir tiems, kurie patys stengiasi ir to siekia. Tiesa, kad ir geriausių norų žmogus patiria sunkumų bendrauti su Dievu.

Mes nedaug galvojame, kad žmogaus prigimtis yra paliesta ne tik gimtosios nuodėmės, Tėvų nuodėmės turi įtakos jų vaikams, kiekvieno asmeninė nuodėmė jam pačiam. Tačiau, nepaisant nuodėmės visokių pasėkų, po Kristaus mirties ir prisikėlimo kiekvienas to norintis gali bendrauti su Dievu. Užtenka turėti Dievo ir artimo meilės, tvarkingai gyventi, bendrauti su Dievu maldoje, ypatingai šventoje Komunijoje.

Tai nesunkūs iliaai, bet tai ne tušti žodžiai ar iliuzijos, o visagalė priemonė. Jų pasėkas ir patirtį apaštalas Paulius išreiškė žodžiais: Visa galiu tame, kuris ma-

ne stiprina (Filip. 4.13). Šis bendravimas su Kristum žmogui žada ne tik pomirtinę laimę, bet yra ir šio gyvenimo laimės paslaptis. Ne daug kas pagalvoja, į ką iškeitė žemiškas galimybes išsilaisvinę vyrai ir moterys. užsidarę kliauzūriuose vienuolynuose, ten tenkinamiesi minimaliniais žemiškais dalykais. Jie yra laimingesni, negu supranta to nepatyrę. Ne tik jiems, o tūkstančiams jaunuolių ir subrendusių gyvenančių pasaulyje, mokantiems gyventi su Kristumi, nereikia ieškoti paguodos narkotikuose, alkoholyje, moraliniame palaidume, beprasmėse pramogose. Bejėšką laimės tik žemiškose prie-

monėse ar malonumuose netenka vilties ne tik laimingos amžinybės, o daugelis nepakelia šio gyvenimo, kuriame žemiško nieko jiems netrūksta. Ne iš badmirių, o iš tokių net pasikėsintųjų savižudybei yra daug daugiau, negu pamini laikraščiai.

Kristus nekaltas sutiko būti žmonių nužudytas, kad juos pačius išgelbėtų, ir prisikėlęs pasiliko su mumis, kad mes galėtume ir dabar jausti jo buvimą su mumis, jausti ramybę ir ruošimąms laimingai amžinybei. Ypatingai mūsų laikais daug kas turėtų įsiklausyti į Kristaus kvietimą: Ateikite pas mane visi dvasios vargšai, kuriems sunku pakelti save. Aš jus atgaivinsiu.

Kalinių sukilimas Pravieniškėse

Mūsų Redakciją šiomis dienomis pasiekusi iš Lietuvos pogrindžio "Aušra" Nr. 28 (68), Lietuvoje išleista 1981 m. rugsėjo mėnesį, S. Armanas rašo apie kalinių sukilimą Pravieniškųjų priverčiamųjų darbų stovykloje 1981 m. liepos 9 d.

Pradžią buvo tokia. Už kalinio - šnipu nužudymą buvo nubausti keli kaliniai. Tuomet atėjo kalinių delegacija pas lagerio viršininką majorą, reikalaujanti paleisti neteisingai nubaustus.

Majoras įsakė jiems išsinešdinti iš kabineto, nes kitaip ir šie būsią nubausti. Tada kaliniai sukilo. Jie padegė lako statinę, stovėjusią baldų gamyklos ceche. Užsidėgė cechas. Kaliniai, apsiginklavę tuo, kas ką surado ar turėjo pasigaminę (peiliais), reikalavo patenkinti jų norus. Lagerio administracija kreipėsi į Maskvą. Iš Maskvos atvyko kažkoks viršininkas, kuris įsakė: "šaudyti be pasigailėjimo!" (pagal kitą versiją, tas įsakymas buvo duotas telefonu).

Buvo iškviestas spec. paskirties būrys riaušėms malšinti, lydimas netgi šarvuotųjų.

Pirmiausiai buvo užblokuoti praėjimai į kitas lagerio zonas, kad ir tų zonų kaliniai negalėtų prisijungti prie sukilimo.

Tarp kalinių sukilusioje zonoje ir kariuomenės prasidėjo kautynės. Kareiviai šaudė iš automatų, o kaliniai gynėsi peiliais, mėtydami juos į malšintojus. Tačiau netrukus jų ginklai baigėsi...

Buvo nušauta apie 15 kalinių, o sužeista apie 50. Kauno greitosios pagalbos darbuotojams buvo uždrausta suteikti kaliniams medicininę pagalbą, kad liaudis nesužinotų aukų ir sužeistųjų skaičiaus.

Numalšinę sukilimą kareiviai visose zonose kalinius tyčiodamiesi suguldė ant žemės ir mušė juos lazdomis. Taip kaliniai nejudėdami turėjo išgulėti visą parą.

Kalėjimo administracija neleido artimesiems pasimti net nužudytų kalinių lavonus.

Po sukilimo daug kalinių buvo išsiųsta į įvairius Rusijos lagerius, o jų vietas užpildė kaliniai iš "brolišių" respublikų.

Tikroji sukilimo priežastis - nepakeliamos kalininio sąlygos: grubus administracijos ir prižiūrėtojų elgesys, jų savivaliavimas, sunkus darbas po darbo valandų ir naktimis, paplitęs kyšininkavimas (norint gauti siuntinį ar pasimatymą) ir pan.

AMERIKOS KONGRESE REZOLIUCIJA UŽ LIETUVĄ

Jungtinių Amerikos Valstybių Kongrese pirmą kartą siekiama pra vesti rezoliuciją Pabaltijo valstybių klausimu, kuri turėtų ne patariamąsios reikšmės, bet įpareigojamosios galios. Rezoliucijoje siūloma, kad kiekvienais metais birželio keturioliktoji būtų skelbiama Pabaltijo valstybių laisvės diena, tuo būdu ne tikta prisimenant didžiuosius pabaltiečių trėmimus į Sibirą 1941-ais metais, bet taip pat atkreipiant dėmesį į tebesitęsiančią priespaudą Pabaltijo kraštuose ir paremiant Lietuvos, Estijos ir Latvijos laisvės bylą. Rezoliucija, kurią Atstovų Rūmams pasiūlė kongresmenas iš Illinois valstijos Henry Hyde, jau susilaukė 44-rių kitų kongresmenų pritarimo. Sovietai privalo žinoti, pažymėjo kongresmenas Hyde kalbėdamas Atstovų Rūmuose, kad laikas neištrins jų gėdingų veiksmų Pabaltijo kraštuose, ir kad šiandien jų vykdomi nusikaltimai dar gyviau primins praeities piktadarystes. Testiprina pabaltiečių dvasią tas faktas, kalbėjo kongresmenas, kad amerikiečiai dalijasi jų laisvės ir nepriklausomybės troškimu ir yra pasiryžę pabaltiečių kančias priminti jų pavergėjams ir visam pasauliui.

Artimiausiu laiku taip pat ir Amerikos Senatui bus pasiūlyta rezoliucija, raginanti birželio keturiolikąją kasmet paskelbti Pabaltijo valstybių laisvės diena.

Maloniai visus kviečiame atsilankyti į metinį

PARAPIJOS CHORO BALIŲ

MELBOURNO LIETUVIŲ NAMUOSE

gegužės 1 d. šeštadienį 7.30 val. vak.

Gros gera muzika, skani vakarienė, loterija, o svarbiausia - gera nuotaika.

Stalus užsisakyti pas S. Noreiką, telef. 489 3724.

Melb. Liet. Parapijos Choro V-ba

Australijos Lietuvių Dienos

LD RENGIMO KOMITETO INFORMACIJA

Lietuvių Dienų rengimo komitetas Melbourne kovo 15 d. susirinko posėdžiui, nes LD suorganizavimas reikalauja didelio darbo. Melbourne turime labai rūpestingą ir dargšų LD komiteto pirmininką Albertą Badzevičių, kurio rūpesčiu komiteto nariai sklandžiai bendradarbiauja ir nuolatos informuoja apie savo darbo pažangą. Netenka abejoti, kad Lietuvių Dienos kelia pasididžiavimą vieniems, o pasigėrėjimą kitiems. Jos išgarsėjo visame lietuviškame pasaulyje ir kaskart sulaukiame svečių iš užjūrių. Į XII-tąsias LD Melbourne žada atvykti Ansamblis "Spindulys" iš Los Angeles, kuriam vadovauja p. Razutienė.

Malonu, kai iš užjūrių atvyksta pas mus ir prisijungia prie mūsų meninių vienetų ir šių didžiųjų mūsų šventę pajavairina, tačiau turime patys savo jėgų dar užtektinai ir galime LD pilnai užpildyti. Tik dar kartą esu paprašyta paraginti visų apylinkių organizacijų vadovus, kurie su savo grupėmis ruošiasi dalyvauti LD, skubiai atsakyti į gautus laiškus, kad sklandžiai būtų galima planą įvykdyti.

Naujųjų Metų baliui jau užsakyta didelė, patogi salė "Civic Centre" Camberwell priemiestyje, o jaunimui užsakyta taip pat gera salė "Centrepoint, Royal Showgrounds". Patogus Naujųjų Metų sutikimas visiems pilnai užtikrintas.

LD 1982 M. PROGRAMA

MELBOURNE

Gruodžio 26 d. sekmadienis

Registracija, iškilmingos šv. Mišios šv. Patriko katedroje, Meno paroda (26-28 d.) - Liet. Namuose, atidarymas Dallas Brooks Hall 3

val., priėmimas - vakarieni svečiams, Teatro spektaklis National Theatre, St. Kilda.

Gruodžio 27 d. pirmadienis

Sv. Mišios jaunimui, šv. Jono bažnyčioje, Sporto šventės atidarymas - Albert Park, "Liaudies literatūros vakaras" Lietuvių Namuose, jaunimo Susipažinimo vakaras Royal Showgrounds.

Gruodžio 28 d. antradienis

Sporto šventė, Bendruomenės suvažiavimas Liet. Namuose, jaunimo Talentų vakaras National Theatre, repeticija Tautinių šokių šventei.

Gruodžio 29 d. trečiadienis

Bendruomenės suvažiavimas, Tautinių šokių šventė, Sporto šventė, repeticija - Dainos šventei 9 val. ryto.

Gruodžio 30 d. ketvirtadienis

Sporto šventė, ALJ Sąjungos suvažiavimas, Soc. Moterų Draugijos suvažiavimas, Ramovėnų ir Saulių suvažiavimas, Dainų šventė.

Gruodžio 31 d. penktadienis

Sporto šventės uždarymas, turistams apvažinėjimas po Melbourne miestą, Naujųjų Metų balius Camberwell Civic Centre ir Royal Showgrounds - jaunimui.

Alisa Baltrukonienė
ALD Komiteto narė spaudos
Informacijai

„THE CATHOLIC WEEKLY“ 40 METŲ SUKAKTIS

Sydney leidžiamam "The Catholic Weekly" kovo 3 d. suėjo 40 metų nuo jo pirmojo numerio pasirodymo. Kai savaitraštis dažnai pateikia žinių apie persekiojamą Lietuvą, tai mūsų TA Redaktorius nusiuntė pasveikinimą, kuris buvo atspausdintas kovo 28 d. laidoje 7 psl., kuriame sakoma:

— Australijos lietuvių katalikų vardu norėčiau išreikšti mūsų nuoširdų pasveikinimą "The Catholic Weekly" 40 metų gyvavimo sukaktimi, kuris per tą laikotarpį informuoja ir formuoja katalikų viešąją opinią ne tik Sydney, bet taip pat ir visoje Australijoje, kaip didžiausio tiražo už bet kokį kitą religinį laikraštį Australijoje.

— Šiuo reikšmingu ir iškilium per 40 metų atsiekimu mūsų gilus dėkingumas "The Catholic Weekly" už solidarumą ir susirūpinimą persekiojama Katalikų Bažnyčia Lietuvoje sovietinės komunistų valdžios okupacijoje, kuri siekia visiška paraližuoti religinę veiklą ir sunaikinti religiją.

— Didžioji spauda yra ypatingos reikšmės taip pat ir ginant persekiojamą Bažnyčią ir remiant persekiojamus tikinčiuosius. Tie, kurie kenčia badą ir neteisębę, nėra mitų figūros. Jie yra mūsų artimieji ir mes turime juos mylėti kaip save pačius. Tegyvuoja "The Catholic Weekly" ir jo pasišventę darbuotojai!

KUN. K. PUGEVIČIAUS CANBERROJE

Vizitas prabėgo greitai. Kovo 30 ir 31 vakarais rekolekcijos, kur svečias pateikė stiprių religinių ir tautinių minčių dalyvavusiems. Tuoj po rekolekcijų Lietuvių klube asmeninis pabendravimas su svečiu. Apyl. V-bos pirm. A. Balsys išreiškė padėką už atsilankymą, įteiktos dovanėlės atminčiai, prie kavos stalo praleista pora valandėlių besikalbant. Balandžio 1 d. vidurdienį aerodrome išlydėjom svečią į Sydneį.

Atliekamas laikas nuo rekolekcijų buvo išnaudotas informuojant australus apie padėtį Lietuvoje: interview su dviem radijo stotimis, pasikalbėjimas su vietos universiteto politinių mokslų profesoriais, vietos politikais, kur dalyvaavo apylinkės ir klubo valdybos pirmininkai A. Balsys ir V. Martišius.

Jau prieš kun. K. Pugevičiui atvykstant. radijo ir televizijos stotys buvo painformuotos lietuvių programos vedėjo J. Kovalskio, kurios savo laidose davė gana išsamią informaciją apie kun. K. Pugevičiaus vizitą ir to vizito tikslą. km

G E E L O N G A S

VALDYBOS PASIKEITIMAI

Staiga mirus ALB Geelongo Apylinkės Valdybos Pirmininkui Dr. Stasiui Skapinskiui, valdyba susirinko posėdžiui Lietuvių Bendruomenės Namuose balandžio 1 d. ir vienbalsiai pasiskirstė pareigomis: pirmininkas Dr. Rimantas Šarkis, sekretorė C. Vaičekauskienė, kultūros reikalams pakviesta valdybos kandidatė E. Šrėderienė. Kiti valdybos nariai liko savo buvusiose pareigose. Pirmininko adresas: Dr. R. Šarkis, 7 Grandview Grove, Drumcondra Vic. 3215, tel. 78 3141, darbo telef. 78 3851. Sekretorė C. Vaičekauskienė: 13 Malcolm St. Bell Park Vic. 3215, telef. 78 7216.

C. Vaičekauskienė - Sekretorė

AUŠRA Nr. 28 (68), Lietuva. 1981 m. rugsėjis

LIETUVIAI IR RUSAI

Per visą savo istoriją lietuvių tauta daugiausiai kontaktų turėjo su slavų tautomis. Didžiausios įtakos mūsų tautos kultūrai, pa-pročiams, mūsų kalbai turėjo lenkai, bet pačius ilgiausius kontaktus, pradėdant dar nuo priešistorinių laikų iki šių dienų, lietuviai palaikė su rusais.

Kontaktai su rusais buvo labai nevienodi. Kijevo Rusijos metu lietuvių gentys, dar nesudarę valstybės, mokėdavo duoklę rusų kunigaikščiams. Susikūrus Lietuvos valstybei, o rusų kunigaikštystėms patekus į totorių vergiją, Lietuva, ieškodama atsparos prieš kryžiuočių veržimąsi į rytus, pradėjo prisijunginėti rusų, baltarusių ir ukrainiečių žemes. Palyginti greitai Lietuva sugebėjo savo sienas išplėsti toli į rytus ir pietryčius ir pasiekti net Juodąją jūrą.

Savotiškas buvo lietuvių jungas. Lietuvos didieji kunigaikščiai rusų žemėse pastatydamo savo vietininkus, kurie, perėję į provoslavų tikėjimą, patys greitai surusėdavo. Karo atveju iš rusų kunigaikštysčių būdavo imama duoklė ir kariai. Daugiau lietuviai į rusų gyvenimą nesikišdavo. Jeigu rusų tautosakoje yra nemažai dainų, pasakų, padavimų apie totorių žiaurumus, tai apie lietuvių vergiją — beveik negirdėti.

Kultūra Europoje plito iš vakarų į rytus, o ne atvirkščiai, kaip bando teigti kai kurie

tarybiniai istorikai. Lietuva buvo kultūros plitimo tarpinė grandis tarp Vakarų Europos ir Rusijos. Kaip pavyzdį galime nurodyti knygų spausdinimą. Pirmoji knyga išleista dabartinėje TSRS teritorijoje buvo "Mažoji kelionių knygelė", baltarusių švietėjo Skorinos išleista rusų kalba 1522 metais Vilniuje. Vilniaus universitetas (1579) įsikūrė 146 metais anksčiau, negu Maskvos aukštoji mokykla (1725). To nevertėtų užmiršti kai kuriems rusams, mėgstantiems kartoti: "Mes jums atnešėme kultūrą".

Susilpnėjus Aukso Ordai ir Lietuvai, susikūrusi Maskvos kunigaikštystė ėmė plėsti savo valdas, kol galų gale visa Lietuva pateko į Rusijos valdžią.

Nelengva buvo carų valdžia Lietuvai. Buvę skurdžiai dar labiau skurdo, tamsuoliai tapo dar tamsesni. Kraštas beveik Europos centre buvo paverstas tolima, vos ne Dievo užmiršta imperijos provincija, į kurią caro pareigūnai atvykdavo tik kuo nors prasikalpę.

Ypatinga to meto rusų valdžios kaltė — sąmoningas trukdymas lietuviams šviestis, kultūrėti. Po 1831 m. sukilimo buvo uždaryta vienintelė Lietuvos aukštoji mokykla — Vilniaus universitetas. Bet to rusų pareigūnams pasirodė maža: jie nutarė šią "besibaigiančią išnykti tautelę" galutinai sulieti su

"matuška Rosija". Tuo metu Europoje ir visame pasaulyje smarkiai plito kultūra, švietimas, mokslai, pažanga, o mūsų krašte buvo uždraustas spausdintas lietuviškas žodis. Dėl šio rusų valdžios žingsnio lietuviai tapo viena iš labiausiai atsilikusių Europos tautų. Ir tik dėl ryžtingų mūsų šviesuolių, organizavusių knygų spausdinimą Rytų Prūsijoje, pastangų, "pilko jų didvyrių" - knygnešių ryžtas bei pasiaukojimas neleido vėl nusiristi į viduramžius. Juoda dėmė lietuvių - rusų santykių istorijoje - 40 spaudos draudimų metų, kurių pasekmes mes jaučiam dar iki šiolei.

Tiesa, ne viskas mūsų santykiuose buvo vien negatyvu.

Negausūs Lietuvos šviesuoliai mokėsi rusiškose mokyklose. Šiems didelės įtakos turėjo rusų humanistinė švietėjiška veikla. Tuo metu Rusijos inteligentiją veikė didžiojo idea listo Turgenovo, žmogiškos minties milžino L. Tolstojaus, žmogaus sąžinės žinovų Dostojevskio ir Čechovo, labiau už viską mylėjusių žmogų su juo dorybėmis ir trūkumais, įtaka. Kartų kartos gyveno šių dvasios milžinų idėjomis, jų siekais, troškimais. Tai buvo šviesiausi, pakiliausi Rusijos istorijos puslapiai, nes tuo metu daugiausia būdavo pasiaukojimo, pasišventimo, siekimo pakilti virš pilkos kasdienybės.

Ši įtaka negalėjo neveikti ir besimokančio Lietuvos jaunimo. Beveik visi mūsų šviesuoliai, vėliau stoję į Lietuvos laisvės kūrimo kelią, pirmąsias aukštų idealų ir didingų siekių pamokas gavo iš savo pavergėjų - rusų.

Po Kubos ir Nikaraguos pasisekusių raudonųjų revoliucijų, dabar eina žiaurus karas mazame San Salvador krašte. Kaltų ir nekaltų žudymai yra kasdieninis dalykas. Gvatemalėje, kuri turi bendrą sieną su Meksika, neužilgo gali prasidėti pilietinis karas. Net Kolumbijoj kairiųjų partizanai vis dažniau pasirodo. Visa Vidurinė Amerika liepsnoja. Prie Meksikos turtingų žibalo versmų artėja pavojingas gaisras. Gi už Meksikos yra JAV siena. Suprantama, kad Vašingtonas yra rimtai susirūpinęs dėl staiga pablogėjusios padėties, kurios nesugebėjo laiku atspėti.

San Salvador kariuomenė yra blogai organizuota ir paruošta. Dėl to amerikiečių karinė parama neduoda laukiamų vaisių. Partizanai yra gerai apmokyti Havanos - Maskvos agentų.

Tiesioginis Š. Amerikos įsikišimas būtų panaudotas rusų Afganistano agresijoms pateisinti. Jei amerikiečiai gali siųsti savo karių į nepriklausomą kraštą tvarkai atstatyti, tai ir rusai tai gali daryti.

Pilietinis karas San Salvador yra vedamas Maskvos patikėtinio Fidel Castro. Tos revoliucijos pabaigimui pirmiausia reiktų sustabdyti Havanos ginklą, instruktorių ir karinių žinių teikimą partizanams. Kadangi Kuba yra Rusijos globajama, Vašingtonas kol kas neišdrįsta jos paliesti. Bet anksčiau ar vėliau Š. Amerika turės apsispręsti ir ne tik prieš Kubą, bet ir prieš pačią Maskvą, visų neramumų centrą, imtis atitinkamų priemonių.

Revoliucinis judėjimas Vidurinėje Amerikoje yra tik vienas iš ketelios kelių laisvojo pasaulio pavergimui. Suprasti jo reikšmę, turime turėti prieš akis marksizmo pasaulinės revoliucijos planus.

Pats Kremliaus politikos vadas Gromyko yra aiškiai pasakęs, kad Sovietų Sąjungai reikalingi Afrikos mineralai ir Vidurinių Rytų

VIDURINĖ AMERIKA LIEPSNOSE

žibalo versmės, nuo kurių priklausomai gyvenimas ar mirtis laisvojo pasaulio. Nedaug betrukė, kad tie abu užsimojimai būtų įvykdyti.

Sovietų Sąjunga laiko Š. Ameriką savo pagrindiniu priešiu, kuris kliudo Sovietų Sąjungai įvesti marksistinį terorą visoje planetoje. Tik Š. Amerika gali pasipriešinti rusų užmačiom. Taigi yra reikalinga tą priešą sunaikinti. Atviro karo rusai negali vesti. Š. Amerika yra perstipri. Rusija tikisi, kad revoliucijų pagalba atskirta nuo likusio pasaulio Š. Amerika pati subyrės. Stoka žaliavų, žibalo, rinkų, prives prie industrijos sustojimo, prie bedarbės ir rasinių kovų. Tuo tikslu sovietai tvirtinasi Afrikoje ir skverbiasi prie žibalo versmų per Afganistaną. Š. Amerikos atskirymui nuo Europos laisvų kraštų, jie vilioja pastaruosius su Vokietijos suvienijimo galimybe ir patogia taika vietoj atominio karo. Tuo pat tikslu jie jau veikia 40 metų organizuodami revoliucinį judėjimą P. Amerikoje. San Salvador yra tik vienas iš daugelio P. Amerikos kraštų, kur aiškiai matyti sovietų kantriai vykdomų planų vaisiai. Visa Vidurinė ir Pietų Amerika, pagal Kremlių, turi pereiti į marksistų, atsieiti, į Maskvos rankas. Užvaldžius Afrikos mineralus, Vidurinių rytų žibalo versmes, paėmus revoliucijų pagalba P. Ameriką ir atskyrus Europą, Š. Amerika būtų galutinai sunaikinta ir be jokio atominio karo.

Atrodo, amerikiečiai galų gale tiki, kad jie yra pasmerkti mirčiai be pasigailėjimo galimybių. Vienok jie tiki, kad Rusija dėl pačios marksistinės sistemos ir kolonializmo kaltės pati subyrės. Tai tik laiko klausimas. Nežiūrint Vakarų nuolatinių pagalbos, ekonominė padėtis Sovietų Sąjungoje yra labai sunki. Rusai ir jų satelitai yra sko-

lingi kapitalistiniams kraštams apie 90.000 milijonų dolerių ir nepajėgia net sumokėti procentų, nekaltant apie pačią skolą. Pavergtos tautos, jų tarpe mūsų Lietuva, siekia laisvės. Afganistane ir ypač Lenkijoje, kur dabar viešpatauja tik tyla prieš didelę audrą, rusai yra tiek išpainioję, kad nežino nei jie patys, kaip išspręsti daugiau negu keblį ir pavojingą padėtį. Tai yra faktai, kurie patvirtina Rusijos imperijos iširimo teoriją. Š. Amerika, ekonominių sankcijų pagalba, galėtų Rusijos iširimą labai pagreikinti. Deja, kol kas nenaudoja tinkamai tos galimybės, nes jų sąjungininkai europiečiai vengia padėti savo gynėjams ir tuo būdu apsunkina ekonominių priemonių veiksmingumą. Pasikeitus Maskvai palankiai socialistų valdžiai Vokietijoje, ta kenksminga Vakarams padėtis galėtų pasikeisti.

Esame liudininkai žūbtutinės kovos tarp dviejų milžinų: Š. Amerikos ir Rusijos. Sovietų Sąjunga puola revoliuciniu būdu, Amerika vos pradeda imtis apsigynimo priemonių, kurios turi vesti prie Rusijos suirimo, kad pasaulyje vėl įsiviešpatautų ramybė.

Revoliucinis gaisras Vidurinėje Amerikoje yra tik vienas iš daugelio tos tylios kovos frontų, kuris prisidės prie įvykių raidos pagreitinimo. Galų gale laisvė arba vergovė bus tos kovos išdava.

Dr. J. Kunca

AMERIKA SMERKIA PRIEVARTĄ

Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybė griežtai pasmerkė Lenkijos karinės valdžios nutarimą priversti po karinės padėties įvedimo Lenkijoje internuotus asmenis įvykti į užsienį. Amerikos valstybės departamentas atstovus pažymėjo, jog duotas pasirinkimas internuotiems asmenims tarp nelaisvės ir galutinės emigracijos į užsienį, grubiai pažeidžia pagrindines žmogaus teises. Valstybės departamentas atstovus šia proga pakartojė, jog neteisėtai internuoti asmenys privalo būti išlaisvinti, turi būti užtikrinta galimybė laisvai ir nevaržomai gyventi tėvynėje. Oficialūs šaltiniai Lenkijoje pranešė, kad karo tribunolas paskelbė dar 48 nuosprendžius žmonėms, kurie buvo apkaltinti karinės padėties normų pažeidimu. Nuteistųjų tarpe yra du Stettino laivų statyklių darbininkai ir du nepriklausomos profsąjungos Solidarumo nariai. LRTV

REMK AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDĄ

nes jo tikslas yra: — Skatinti, remti ir puoselėti lietuvių tautinę kultūrą, mokslą, švietimą, meną ir kitas lietuvių kultūrinės apraiškas.

Fondą stiprinsime ir jį ugdysime, jei įvairiomis progomis jam aukosime, stosime jo nariais ir nepamiršime jo surašydami testamentus. Testamentuose reikia įrašyti tiksliai angliškąjį Fondo pavadinimą ir adresą:

AUSTRALIAN LITHUANIAN FOUNDATION INC.
50 Errol Street, North Melbourne, Victoria.

AL Fondo Valdyba

Išidėmėtina lietuviškoji gimnazija Petrograde, pradėjusi veikti po spaudos draudimo panaikinimo. Ypač Voronežo lietuvių gimnazija I pasaulinio karo metu, kurios auklėtiniai - dauguma tų, kurie vėliau stojo prie Lietuvos valstybės vairo, daug mokslo vyrų. Šie, deja, tokie negausūs istorijos puslapiai yra patys šviesiausi lietuvių - rusų santykiuose.

Spalio revoliucija Rusiją pasuko į kitą kelią. Tas kelias - dangstantis darbo žmonių išlaisvinimo, jų šviesesnio rytojaus lozungais plėsti Rusijos įtaką ir jos teritoriją kitų šalių sąskaita. Kremliaus valdovai savo apetitais toli pralenkė net pačius agresyviausius carus.

Carizmo jau nebeapkaltinsi, bet Tarybų Sąjungai, atnešusiai tiek blogo lietuvių tautai, kiek carizmas nesugebėjo padaryti per kelis šimtmečius, mes turime teisę pateikti kaltinimus!

Rusų advokatai gali pasakyti: Tarybų Sąjunga - daugiatautė šalis, todėl visa, ką įvykdė sovietų valdžia - ne vienu rusų darbas. Dalis tiesos čia yra: Stalinas ir Berija buvo gruzinai, Dzeržinskis - lenkas, Kaganovičius - žydai. Pirmieji ir patys aktyviausi čekistai buvo latviai. Net ir lietuvis Juozas Opanskis užėmė vieną iš vadovaujančių GPU postą. Tad gal kaltę reikia dalintis?

Ne! Reikia žiūrėti ne kas vykdė, o kas diriguoja ir kas laimi. Aišku, sovietų valdžia daugiausiai pasitarnavo ne gruzinams, nors gruzinai ilgą laiką buvo prie valdžios vairo,

ne baltarusiams, kurie jau baigia surusėti, nors baltarusis Gromyka jau daug metų vadovauja šalies užsienio politikai. Laimi ne Brežnevo Ukraina, viena iš turtingiausių respublikų, kurios maždaug kas antras pilietis, nesvarbu, ar jis rusas, ar ukrainietis, kalba tik rusiškai ir t.t.

Juk naciai irgi ne vieni vykdė nusikaltimus. Jiems padėjo ir kitos tautos. Bet pasmerktas buvo būtent vokiškasis fašizmas, vokiškasis nacizmas. Svarbu ne kas šoka, o kas užsako muziką!

Mes kaltiname Tarybų Sąjungą, o jos vardu ir rusų tautą, kad jos pulkai tuoj po Spalio revoliucijos vėl įsiveržė į neseniai susikūrusią laisvą, nepriklausomą Lietuvą, valstybę silpną tiek ekonomiškai, tiek politškai, valstybę, kuri visiškai negrėsė Tarybų šaliai. Tik mūsų šauniųjų savanorių narsa ir pasiaukojimas padėjo bolševikų gaujas nublokšti už Dauguvos.

Mes kaltiname rusus, kad, pasibaigus karo veiksams ir tarp abiejų šalių pasirašius taikos sutartį, garantuojančią Lietuvos suverenumą ir užtikrinančią nesikišimą į viena kitos gyvenimą, rusai pastoviai kišosi į mūsų reikalus. Priglaudę po savo sparneliu Lietuvos komunistus, juos apmokydavo tarybinių šnipų mokykloje - Vakarų tautinių mažumų institute, kur kandidatai į Lietuvos kvailingus išklaudydavo visą ardomosios veiklos ir Lietuvos suverenumui priešiškos agitacijos kursą ir slapta perėję sieną, drumsdavo mūsų gyvenimą, sėdavo nepasitikėjimą, ne-

tikrumą ateitimii.

Lietuva tuo metu dar buvo labai silpna. Jai reikėjo visos tautos paramos ir pasiaukojimo. O rusų inspiuoti gaivalai grovė jos pamatus, sėjo nesantaiką. Kur galėjo tai atvesti - vienas Kremlius težino. Tik ryžtingas Antano Smetonos žygis nuverčiant pasyvią Griniaus vyriausybę, šiek tiek sustabdė tą juodąjį darbą.

Mes kaltiname rusus, kad Vakarų tautinių mažumų institutui nepasiekus savo tikslų: nežabota agitacija ir kurstymais sukelti Lietuvoje revoliucinė situacija, rusai perėjo prie bizūno ir meduolio politikos. Mainais už amžinąją mūsų tautos svajonę - Vilnių rusai pareikalavo į mūsų teritoriją įsileisti Trojos arklį - tarybines igulas. Mūsų vyriausybė, tikėdama rytinio kaimyno gera valia, reikalavimą patenkino ir šitaip pasirašė šalies nepriklausomybei mirties nuosprendį.

Mes kaltiname rusus, kad, skelbdami kaimyninių šalių sienų neliečiamybę ir suverenumo gerbimą, jie paslapčia 1939 m. rugpjūtį pasidalijo Lenkiją, Pabaltijo šalis ir Suomiją. Molotovo - Ribentropo paktas - nenuplaunama dėmė Rusijai. Šiuo paktu palaimino Hitlerį Lenkijos užpuolimui. Už tą patį paktą Tarybų Sąjunga tiesiogiai atsakinga dėl Antrojo pasaulinio karo.

Mes kaltiname rusus, kad, remiantis minėtu paktu, 1940 m. birželį buvo įvykdyta agresija prieš tris nepriklausomas Pabaltijo šalis.

(Bus daugiau)

ALB VIRŠŪNIŲ KONFERENCIJA

Krašto Valdyba sušaukė ALB Apylinkių pirmininkų, seniūnų ir centrinių Bendruomenės organizacijų atstovų konferenciją Melbourne Lietuvių Namuose balandžio 9 ir 10 dienomis. Kartu vyko ir Lietuvių Jaunimo Sąjungos Studijų Dienos.

Atidarymas vyko LN didžiojoje salėje, žodį tarė Krašto valdybos pirm. Albinas Pocius, Melbourne Bendruomenės pirm. Ričardas Šemetas ir jaunimo Sąjungos pirm. Birutė Prašmutaitė. Kun. Pranas Vaseris sukalbėjo Invokaciją, prašant Aukščiausiojo palaimos, svarstant ir sprendžiant lietuviškos veiklos reikalus. Čia dalyvavo gera šimtinė lietuvių.

Po atidarymo didžiojoje salėje Studijų Dienoms liko Jaunimo Sąjunga su savo svečiais, o Bendruomenės Viršūnių konferencija persikėlė į Bendruomenės menę II aukšte. Čia dalyvavo per 60 lietuvių. Posėdžiams pirmininkavo Krašto valdybos pirm. Albinas Pocius, sekretoriavo valdybos sekret. Irena Tamošaitienė. Pradžioje buvo Krašto valdybos ir apylinkių veiklos pranešimai.

Alb. Pocius nušvietė atliktą darbą. Sėkmingai buvo panaikintas Sovietų Rusijos veržimasis įsteigti Hobarte plaukiojantį doką. Didž. Britanijos Commonwealtho Viršūnių konferencijoje - CHOGM - pasisekė iškelti Pabaltijo valstybių laisvės siekimą ir sovietinės Rusijos dekolonizavimą. Šis žygis rado atgarsio australų spaudoje, o "The Australian" dienraštis 1981. X. 6 ištiesai paskelbė Pabaltiečių memorandumą, kuriam vadovavo Alb. Pocius. Prašė, kad kiekvienoje valsstovus Pabaltiečių ir Pavergtųjų tijoje Bendruomenė turėtų savo at-Tautų komitetuose. Plačiai pranešė, kad Australijos vyriausybė sutiktų iškelti Pabaltijo klausimą Jungtinėse Tautose, jei būtų ten galima laimėti, bet šiuo metu to negalima tikėtis, kai dauguma JT organizacijos narių nubalsuoja sovietų naudai. Prašė skleisti pagrindžio spauda - LKB Kronikas lietuvių tarpe sava kalba ir kitataučiams anglų kalba, kai jos tik gaunamos iš Lietuvos pagrindžio, tai kun. K. Pugevičius jas išverčia į anglų kalbą. Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybė jas atspausdina ir paleidžia po pasaulį. Taip naujausias žinios iš Lietuvos persekiojimų ir rezistencijos pasiekia viešąją opiniją, skleisti PLB Valdybos leidžiamą Lietuvos pagrindžio spaudą, jas perspausdina, kviečia visus lietuvius jomis domėtis. Sekančiais metais Sydney vyks socialistinių 84 valstybių kongresas, kuriame reikia iškelti Lietuvos klausimą, paruošti dokumentinę medžiagą, ją išdalinti delegatams, suruošti spaudos konferenciją žurnalistams, juos pavaišinti, kad turėtų atgarsio didžiojoje spaudoje, sukelti viešąją opiniją. Daug aukų išsiunčiam Tautos Fondui, o mes čia neturime pinigų. Kvietė visur suruošti Romo Kalantos minėjimus, kai šiemet gegužės 14 d. sueina 10 metų nuo jo baisios mirties liepsnose dėl Lietuvos Laisvės. Išvežimų minėjimus ruošiant nesitenkinti tik iškelti pirmuosius trėmimus, garsiai skelbti ir po jų sekusius bausimus išvežimus, kai lietuvių tauta neteko beveik ketvirtį savo žmonių. Kvietė visų apylinkių gegužės mėnesį prisidėti prie ALK Federacijos skel-

biamo Vajaus Religinei Šalpai tą mėnesį skiriant persekiojamai Lietuvai, taip pat peticijoms dėl Klaidėdos bažnyčios grąžinimo rinkti parasus. — Čia suminėju pačius pagrindinius klausimus, kuriuos iškėlė Alb. Pocius, sekė klausimai ir paaikškinimai, nes tai buvo visiems įdomūs ir svarbūs klausimai.

Adelaidės pirm. Č. Zamoiskis apžvelgė Apylinkės darbus, siunčia į Lietuvą kalinių šeimoms pakiečius, jau surinko dėl Klaidėdos bažnyčios grąžinimo peticijoms 700 parasų. Apyl. Valdyba nupirko už \$ 200 knygų apie Lietuvą ir įteikė jas australų bibliotekoms, veikia dvi mokyklos ir Lituaniai kursai, joms gavo iš valdžios finansinės paramos, plati kultūrinė veikla, veikia Lituania choras teatras, Vyties sporto klubas, Ramovė, socialinė globos ir katalikių moterų draugijos, skautai silpnokai, dar siunčiami siuntiniai Punksko lietuviams.

Vyties sporto klubo pirm. Antanas Škiparis dėl sportininkų išvykos į Ameriką pateikė rezoliuciją, kad sportininkai nesinaudotų savo išvykai sovietų agentūros patarnavimu, ši rezoliucija balsavimui atidėta sekančiam dienai.

Canberros atstovas J. Kovalskis: čia, kaip ir visur kitur, atliekami minėjimai, stipriai veikia skautai, tautinių šokių grupė, sportininkai nejudrus. Svciant 30 metų Bendruomenės sukaktį susirinko 180 lietuvių. Bendruomenės ir Klubu valdybose veikia tie patys žmonės. Pernai liepos 1 d. koncertavo Čikagos tautinių šokių grupė Grandis, buvo pilna salė per 400 žmonių, sukviesti australai, puikiai pasisekė. Politinėje srityje daug atliekama privačiom pažintim su senatoriais, ministrais, Senate buvo paminėta Romo Kalantos auka. Neseniai susikūrė pensininkų draugija, pasiuntė siuntinėlių Suvalkų lietuviams. Radijo valandėlė artimai surišta su Apylinkės Valdyba.

Geelongo pirm. Dr. R. Šarkis: čia maža kolonija. Choras vėl atsigavo ir ruošiasi Dainų Sventei. Savaitgalio mokyklos vedėjas Bronius Gasiūnas turi 16 mokinių, bet daug mišrių šeimų, tik vis mažiau dalyvauja minėjimuose, jaunimas nesilanko. Gana stipriai veikia sporto Vyties klubas, skautai silpnokai. Antanas Skėrys išleido istorinę Geelongo Lietuvių Bendruomenės Kroniką 1948 - 1978 m. Veikia Lietuvių Sąjunga.

Melbourn pirm. R. Šemetas išvardijo visas veikiančias organizacijas, veikimas gausus. nes tai pati gausiausia lietuvių kolonija Australijoje (čia ilgta nesustojam, nes ši veikla gana plačiai atsispindi mūsų laikraestyje).

Pertho pirm. E. Stankevičius pasiūlytas plovimais, nes praėjusių metų iškiliausias lietuvis jaunuolis, laimėjęs AL Fondo premiją. Kolonija negausi, bet saujelė pasiryžėlių dirba ir apie juos jungiasi gera šimtinė lietuvių, dalyvauja minėjimuose. Tautinių šokių grupė Satrija sustiprėjo, net australai juos kviečia į savo meno festivalius, atgijo sportininkai, nuo 1976 m. veikia lietuvių radijo valandėlė. 1979 m.

už \$ 50.000 įsigyti Lietuvių Namai, suvalpiną apie 130 žmonių. Per praėjusį Vasario 16 minėjimą lietuviškas pamaldas nufilmavo ABC televizija ir jas parodys rytinėse valstijose rugsėjo 5 d. Ievų pasyumu dar nėra lietuvių mokyklos.

Sydney pirm. Dr. A. Mauragis: pas mus daug dūmų (o kur jų nėra). Jaunimas - jo turime scenoje, skautų stovyklose, sporto salėse, bet jų neturim bažnyčioje, bendruomenės susirinkimuose. Veikia tautinių šokių dvi grupės, pakanka mai gerai prie dabartinių sąlygų, taip pat ir sportininkai, yra keletas ateitininkų, bet neturim Jaunimo sąjungos skyriaus, yra savaitgalio mokykla parapijoj. Lituaniai kursai. Apylinkės Valdyba nupirko 700 skaidrių už \$ 300 dėl savaitgalio mokyklos. Kultūrinė veikla irgi nemaža kaip ir visur kitur, veikia Dainos choras, Soc. globos moterų draugija. Dėl politikos yra specialus komitetas Australų - Lietuvių Teisėms Ginti, bet trūksta pinigų. Parlamentarų į minėjimus nekvičiame, nes atėję neparaso į australų spaudą.

Jaunimo Sąjungos pirm. Birutė Prašmutaitė kalbėjo apie Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresą ir jaunimo sąjungos veiklą, kada paruošia lietuviškas radijo valandėles, kur veikia skyriai.

Raštu gauti pranešimai iš Newcastle ir Hobarto, sveikinimai iš ALB garbės nario J. Lapšio, Latrobe Valley ir Sale seniūnių nebuvę, nes serga abiejų vyrai. Sekė pietų pertrauka. PD

(Bus daugiau)

AMERIKIEČIAI GINA SKUODĮ

Amerikiečių žinių agentūros "Associated Press" korespondentas Brumley, straipsnyje apie amerikiečių - sovietų ginčus pilietybės klausimais, plačiai pamini lietuvių sąžinės belaisvių Vytauto Skuodžio atvejį, atkreipdamas dėmesį, kad sovietų vyriausybė iki šiol atsisako pripažinti Skuodžio turimą Jungtinių Amerikos Valstybių pilietybę. Korespondentas primena, kad Jungtinėse Amerikos Valstybėse gimęs Vytautas Skuodis - Benedict Scott, už tariamą priešvalstybinę veiklą yra sovietų nuteistas septynerius metus kalėti ir dabar bausmę atlieka Mordovijos koncentracijos stovykloje. Amerikiečių ambasados Maskvoje pareigūnai pakartotinai pareikalavo leidimo pasimatyti su Skuodžiu koncentracijos stovykloje, bet iki šiol leidimas nebuvo duotas, nes sovietai nepripažįsta jo dvigubos pilietybės. Amerikiečiai toliau rūpinasi Skuodžio pilietybės klausimą teigiamai išspręsti. Amerikietis žurnalistas Vilniuje aplankė Skuodžio žmoną, kuri savo vyro reikalu palaiko kontaktus su amerikiečių diplomatais Maskvoje. Žurnalistas pažymi, kad Vilniuje jis visur sekamas ir fotografuojamas.

CARITAS IR DAINOS CHORO

VAKARAS

įvyks balandžio 24 d. 7.30 val vak.

LIETUVIŲ KLUBE. Programą atlieka Sydnėjaus Dainos Choras, diriguojamas B. Kiverio ir Birutės Aleknaitės.

Maloniai kviečiame visus iš arti ir toli į šį mūsų tradicinį vakarą.

Rengėjai

RELIGINIAME GYVENIME

= Roma. Kovo 22 d. mirė vienas žymiausių Romos Kurijos ir Kardinolų kolegijos narių - italas kardinolas Pericle Felici, 70 m., pasišymėjęs kaip patyręs dvasios vadovas ir gilus mokslininkas, vienas žymiausių bažnytinės bei civilinės teisės žinovų, vadovavo aukščiausiajam Bažnyčios tribunolui "Signatura Apostolica". Jam mirus, kardinolų liko 123, iš kurių vienas tėra žinomas tik vienam Popiežiui.

= Sovietuose ortodoksų kunigas Gleb Jakunin, 47 m., pernai vasarą nuteistas 5 metus kalėjimo, buvo paskelbęs bado streiką kalėjime Uralo kaaluose. kai iš jo buvo atimtas šv. Raštas, maldaknygės. Bado streikas ilgai nenusitęsė, nes čekistai prievarta pradėjo jį maitinti ir iškankino, kad jis dabar turi skilvio žaidzas. Kun. Jakuninas yra pagarsėjęs kovotojas už religijos laisvę.

= Prieš Velykas popiežius Jonas Paulius II buvo nuvykęs Romos užmiestis į Adreatine kapines, kur 1944 m. naciai sušaudė 335 nekaltus italus, jų tarpe 135 žydus. Čia dabar pastatyta šventovė su nekaltai nužudytų kapais. Popiežius padėjęs gelių vainiką ir pasimeldęs tarė žodį į gausiai susirinkusius žuvusiųjų gimines, rezistencijos atstovus, buvo ir Romos žydų rabinas. Popiežius tarė, kad barbariško siautėjimo aukos visus kviečia į solidarumą, kad galutinėje išvadoje meilė laimės prieš neapykantą. Kai paneigiamas Dievas, paneigiamas ir žmogus, kuris tampa ideologijų saulaušės auka, kviesdamas ugdyti teisingumą, santarvę, taiką, apsaugoti kiekvieno žmogaus neliečiamas teises, nes žmogus sukurtas pagal Dievo paveikslą ir teises.

= "The Voice of the Martyrs" — babilistų leidžiamas žurnalas balandžio laidoje mini Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką, o komunistai buvo išleidę "antikroniką" - lyg pagrindžio žurnalą, kad keltų tikinčiųjų sąmyšį. Kiekvienoje laidoje pateikia daug žinių apie komunistų persekiojamus krikščionis įvairiuose kraštuose. Apie Lenkiją rašo, kad Kristaus Bažnyčia didžiujasi unių vadu Lech Walesa, kuris kaip Dovydas prieš Galiotą išėjo kovoti su komunistu, dabar generolas Jeruzelski atėjo pasivertęs nekaltu avinėliu ir parodė tikrąjį komunizmo veidą: maurojančių liūtų. Raudonasis slibinas bus nugalėtas, lenkai masiškai renkasi į bažnyčias. Žurnalas klausia: ką Vakarų turtuoliai daro su savo pinigais? — Kai kurie jų remia komunistų valdžias. Lenkija gavo 27 bilijonus dolerių, Rumunija 13 bilijonų. Lenkų kariai šaudė nekaltus žmones, o Vakarai apmoka jų kulkas. Sovietų kariai iššaudė šimtus tūkstančių afganų, bet tuos karius, o ne afganus, šeria Amerika savo kviečiamais. Žurnalas išvada: mes kovojame prieš komunizmą ne už kapitalizmą, bet už Kristų. Persekiojamą Bažnyčią daugiausia remia Vakaruose biednieji, o ne turtingieji.

= Los Angeles. Iš El Salvador pabėgęs teisėjas A. Revelo spaudai pareiškė, kad arkivyskupo Romeo nužudymo detalės niekada nepaaiškės, nes valdžia žudikų pavardes laiko valstybės paslaptimi. Arkivyskupas Oscar Romeo, 62 m. buvo nušautas El Salvador katedroje 1980. III. 24 kai aukėjo šv. Mišias. Jis buvo didelis vargšų gelbėtojas, politinių kalinių užtarėjas, o tas nepatikto karinei valdžiai.

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

MELBOURNAS

Pakrikčaitas Audrius Julius Skeivys, Rimvydo ir Rūtos sūnus.

Pašventintas namas Saliamono ir Jurgos Liesių. Taip pat prisiminta maldoje Jurgos mama Antosė, jos mirties metinėse.

Rekolekcijų metu išdalinta 600 Komunijų. Velykų dieną pamaldose buvo apie 700 žmonių, Komunijos išdalinta 550.

Geelongo Apylinkės Valdyba posėdyje nutarė pagerbti savo mirusį pirmininką Dr. Stasį Skapinską, paprašydami kun. P. Daukno už jo vėle aukoti šv. Mišias - pagal lietuvišką tradiciją - keturnedėlį, balandžio 25 d. sekmadienį šv. Jono bažnyčioje 9 val. Apylinkės Valdyba kviečia visus šiose lietuviškose pamaldose dalyvauti ir malda pagerbti mūsų visų ilgametį pirmininką.

ALB Geelongo Apyl. Valdyba
Tėviškės Aidas su šv. Velykom pasveikino NN su \$ 300 dovana.

Religinei Šalpai aukoko \$ 10 Genovaitė Semienė.

Parapijai aukoko:

\$ 200 - Pr. Mikus, \$ 80 - J. Varkalis, \$ 60 - J. P. Gražiai, po \$ 50 - E. Korskaitė, B. Butkus, po \$ 20 - T. K. Klupšai, E. Marganavičius, V. Karnauskas.

Visiems aukotojams nuoširdus aciu.

Kun. Pr. Vasaris

A P Ž V A L G A — 1981. X. 12.

(Atkelta iš 2 puslapio)

svarbiausia kuo greičiau gauti naujus, sau naudingus, vyskupus. Jeigu sovietinė valdžia norinti ir yra tvirtai nutarusi leisti tremtiniams vyskupams - Julijonui Steponavičiui ir Vincentui Sladkevičiui eiti savo pareigas, apie savo sprendimą turėjo jiems pranešti dar prieš išvykstant vysk. L. Poviloniui į Romą. Tačiau nė vienas sovietinės valdžios pareigūnas nė vienu žodeliu apie tai neužsiminė. Tik vienas kitas KGB bendradarbis kunigas skleidė dezinformaciją, jog tremtiniai vyskupai jau gali užimti naujas pareigas, tačiau patys nenorį tai padaryti.

Tikriausiai, sovietinės valdžios planas buvo toks: pasinaudojant Apaštalo Sosto noru įdarbinti tremtinius vyskupus, praveisti į vyskupus sau tinkamus kandidatus, o po to "derėtis" su tremtiniais - leismis dirbti, jei mums dirbsite. Aišku, kad tremtiniai vyskupai su šitokiomis sąlygomis nebūtų sutikę: po tiek kančios metų suniekinti pačius save prieš tautą ir tikinčiuosius, elgtis prieš sąžinę, išduoti švenčiausius įsitikinimus! Ir tikriausiai vėl būtų pasikartojusi 1969 m. vyskupų tremtinių "įdarbinimo" istorija. Prieš 12 metų sov. valdžia irgi žadėjo leisti tremtiniams vyskupams eiti savo pareigas, bet reikalavo melo ir paklusnumo duoklės.

TĖVIŠKĖS AIDŲ pranešimas Melbourne prieš ir po lietuviškų pamaldų priima Parapijos Kiosko vedėjas F. Sodaitis. Jam galima įteikti skelbimus, pranešimus, užuojautas, padėkas ir per jį apsimokėti.

MELBOURNAS

NORIME SU JUMIS PABUVOTI

Gegužės 16 d. 2.30 val. p.p. 50 Errol St. North Melbourne Lietuvių Namuose yra ruošiamas kultūrinė popietė. Čia susitiksime mielus draugus ir pasižiūrėsime įvairios programos. Mes stengsimės visiems įteikti. Programoje numatyta jaunų ir senesnių pasirodymai. Vieni deklamuos, kiti padainuos ir aktualių feljetonų paskaitys. Bus ir naujos poezijos kūrėja jau seniai negirdėta, bet labai pasiilgta poetė M. Malakūnienė. Kai kurie primins jaunas ir senas dienas, ir eilėmis apibūdins gyvenimą okupuotoje Lietuvoje. Lauksime Jūsų visų su pagarba ir meile. Mes dirbsime viską iš širdies.

ALB Melb. Apylinkės Valdyba

ISVYKO Į AMERIKĄ

Ramutė Juškaitė išvyko į Ameriką, kur turi sužieduoti Rimą Polikaitį. Pradžioje ji sustos pas savo seserį Aldoną Žirguliene Los Angeles. Ramutė yra baigusi bibliotekininkės kursą ir čia padėjo tvarkyti lietuvių biblioteką. Ji yra skautė, dainavo mergaičių sekste, o paskutiniu laiku buvo Apylinkės Valdyboje sekretore. Jos brolis Vytautas Juška apsvėdė Lietuvoje ir kaip tik prieš Velykas jo žmona atvyko iš Lietuvos. Ramutė jau buvo išvažiavusi ir brolio žmonos nebematė.

PASITARIMAI LENKIJOJE

Šiomis dienomis Varšuvoje įvykusiame Lenkijos vyskupų ir vyriausybės atstovų mišrios komisijos posėdyje buvo pabrėžtas reikalas siekti socialinės santarvės, kuri užtikrintų vidinę taiką Lenkijoje ir padėtų vėl pilnai atstatyti pilietines laisves. Posėdžio dalyviai, svarstydami dabartinę padėtį Lenkijoje, priėjo vieningos išvados, jog dabartiniam Lenkijos sunkumam įveikti yra būtinas visų krašto socialinių jėgų bendradarbiavimas. Posėdžio dalyviai pažymėjo, jog yra įmanoma atstatyti tautinę santarvę, bet tam tikslui atsiekti yra būtina vėl užmegsti dialogą tarp valdžios ir įvairių krašto socialinių grupių. Lenkijos vyskupų ir valdžios atstovų mišrios komisijos posėdyje vyriausybei atstovavę lenkų darbininkų partijos centro komiteto ir politinio biuro narys Barcikowski, o vyskupam — Krokuvos arkivyskupas kardinolas Macharski, neseniai sugrįžęs iš Romos. Komisijos paskelbtą baigiamąjį komunikatą atspausdino oficialioji lenkų žinių agentūra PAP.

LRTV

Adelaidės kronika

Norisi kaip Lietuvos bažnyčių maršalkai praskirti kelią per mišią ir garsiai šūktelti: "Kelią lietuviškam jaunimui!" Tokias mintis kaip tik paskutiniu laiku pažadino Adelaidės jaunimas atėjimu į Apylinkės Valdybą (Br. Sabeckis) ir savo suruošta (IV. 3) radijo valanda, kurios programoje labai vykusiai pasireiškė J. Mockūnas, Siet. Kubilius, P. Urnevičius, R. Sabeckis, A. ir R. Vitkūnai, P. Dunda. Programa jaunatviška, su sporto apžvalga, su fantazija, siekiančia kitus žvaigždynus, su madinga muzika. Tačiau mieliausia mums vyresniems amžiumi buvo tai, kad tame moderniam įpakavime visur buvo Lietuva - lietuvių kalbos klaušimas sporte, iš Brezno planetos prie Nemuno iškritusi Lietuvos sėkla, Jaunimo Sąjungos skelbimai, Aiščio eilėraštis dabartiniame akompaniavime. O maloniausia buvo tai, kad programoje buvo įkomponuotas pažadas jaunimo radijo valandas ateityje ruošti reguliariai. Sekanti valanda bus gegužės 6 d. Ačiu už viešą parodymą, kad ir jūmyse iš Brezno planetos yra įkritusi Lietuvos sėkla.

Jau eilė metų kai Pietų Australijos arkivyskupijos kunigų suvažiavimai prieš Velykas vyksta Lietuvių Katalikų Centre. Šiais metais suvažiavimas įvyko balandžio 6 d. Dalyvavo virš 200 kunigų ir abudu vyskupai. Juos rūpestingai priėmė klebonas kun. A. Spurgis. Pavaišino Lietuvių Kat. Moterų D-jos ponios. Šie suvažiavimai yra dideli įvykiai ir mums lietuviams, nes galime garantuoti, kad visoje arkivyskupijoje nėra nė vieno kunigo, kuris nebūtų girdėjęs Lietuvos ir lietuvių vardo. Dar daugiau - šiame suvažiavime paprašytas arkiv. J. Gleeson pristatė kunigams Klaipėdos bažnyčios atėmimo įvykį ir visi buvusieji pasirašė peticiją. Jiems taip pat buvo išdalinta daug kun. K. Pugeviciaus atvežtos literatūros apie Lietuvą.

Mes Adelaidės lietuviai pasijuntame esą privilegijuoti ypač Velykų artumoje, vieninteliai visoje Australijoje turėdami šv. Kazimiero bažnyčioje Didžiosios Savaitės apeigas gimtoje kalboje. Klebono kun. A. Spurgio rūpestingai paruošimo dėka tos apeigos palieka neišdildoma įspūdi. Po jų ir Velykų Aleliuja suskamba sielą paliečiančiais tonais.

Turbūt nėra Adelaidėje lietuvių, kuris neklauptų Lietuvos radijo valandos. Ji populiarumą laimėjo tik savo gerai paruoštomis programomis ir jų temų įvairumu. Balandžio 10 d. iš klausėme Velykinę programą, paruoštą Pr. Pusdešrio, kuri savo kompozicija, šventšku ūpu ir vykusiai parinkta muzika, buvo tikrai velykiška. Joje prasmės nugarkaulį sudarė gili (kaip

paprastai) klebono kun. A. Spurgio kalba ir Pr. Pusdešrio parašytas radijo vaidinimas "Emmaus". Vaidino trys Vaidilos teatro didieji — Br. Rainys, N. Skidzevičius ir V. Ratkevičius. Pranešėja buvo L. Rupinskaitė. Įdomi buvo Handelio oratorijos "Aleliuja" dalies transliacija su paaikškinimais.

Visus Adelaidės lietuvius apimančias renginio komitetas, sudarytas iš ALB Adelaidės Apylinkės Valdybos pirmininko C. Zamoiskio, Sv. Kazimiero Lietuvių Parapijos Tarybos vicepirmininko Pr. Pusdešrio ir vaišes organizuojančios Lietuvių Kat. Moterų D-jos pirmininkės T. Gasiūnienės, vietinėje Adelaidės spaudoje ("Sventadienio Balsas" ir "Adelaidės Lietuvių Žinioms") paskelbė: Mūsų mielo ir gerbiamo šv. Kazimiero parapijos klebono kun. Albino Spurgio, MIC, 50 metų kunigystės auksinis jubiliejus Adelaidėje bus švenčiamas gegužės 22 ir 23 dienomis sekančiais parengimais:

Gegužės 22 d., šeštadienį, 7 val. vakare Padėkos vigilija Marijos garbei šv. Kazimiero bažnyčioje.

Gegužės 23 d., sekmadienį, 3 val. po pietų Iškilmingos koncertbraciūros Mišios, kurioms vadovaus vysk. P. J. Kennedy. Po pamaldų Lietuvių Katalikų Centro salėje Jubiliejinės vaišės. Kviečiame visus dalyvauti. Norintieji dalyvauti Jubiliejinėse vaišėse prašomi įsigyti pakvietimus, kurie sekmadieniais (balandžio 25, gegužės 2, 9 ir 16) bus platinami Lietuvių Namuose ir LK Centre. **Kaina \$ 10.** Pakvietimų įsigijimui paskutinė diena - gegužės 16-oji. Telefoniniai užsakymai nepriimami. Į organizacijas bus krepiamasi dėl bendros Adelaidės lietuvių dovanos Jubilijatų.

Komitetas

LK Moterų D-jos ruošiamas 22 "Stupinys" gegužės 1 d. žada būti šiais metais ypatingai įdomus ir linksmas. Jo programoje tilps net 4 vaidinimai aktualiomis temomis, dainininkai ir kiti menininkai.

SYDNEJUS

AUTO NELAIMĖ

Netoli Moss Vale skaudžiai nukentėjo kun. Pov. Martūzas. Į priešingą pusę važiuojant sunkvežimui ir užėmus jam visą kelią, kunigo Martūzo mašina buvo nustumta nuo kelio, kuri atsitrėnkė į medį. Jam sulaužyta kairė ranka ir krūtinės kaulas. Greitosios pagalbos buvo nuvežtas į ligoninę, o vėliau perkeltas į St. Johns of God ligoninę Burwoode. Kun. P. Martūzui linkime greit pasveikti ir grįžti į darbą.

Melbourn Dainos Sambūris maloniai kviečia visus į dainos, žodžio ir šokių pyne

RUDENS MELODIJOS

MELBOURNO LIETUVIŲ NAMUOSE

Balandžio 25 d. sekmadienį 2.30 v.

Programoje: Dainos Sambūris, solistai ir tautinių šokių grupė "Gintaras".

Kviečiame ir laukiame!

Dainos Sambūrio Valdyba

Kun. K. Pugevičiaus misija Sydnėjū

Aplankęs vakarines Australijos lietuvių kolonijas ir Tasmaniją, svečias pamokslininkas sugrįžo pas Sydnėjaus lietuvius, kur nuo balandžio 2 d. iki sekmadienio pravedė rekolekcijas Sydnėjaus lietuviams.

Tai yra nepaprasta asmenybė, žmogus Dievo siųstas lietuviams, o ypatingai komunistinį jungą nesantiems Broliams ir Sesėms Lietuvoje. Kun. K. Pugevičius gimęs 1928 m. Amerikoje, ten išėjo mokslus ir 1953 m. išventintas kunigu. Iki 1974 metų, išskyrus Dvasios vado pareigas Ateitininkų organizacijoje, kun. K. Pugevičius buvo iki kaklo pasinėres amerikiečių bendruomenėje, vesdamas radijo ir televizijos programas ir žurnalistikoję.

Pradėjus vis dažniau pasiekti Vakarų Lietuvos pagrindžio LKB Kronikai, uždegė jauno kun. K. Pugevičiaus širdį dirbti ir aukotis Lietuvai ir jos prispaustiems žmonėms. Kun. K. Pugevičius, nors Lietuvos niekada nematęs, 1974 m. palikęs visas daug žadančias karjerai tarnybas amerikiečių bendruomenėje, pereina dirbti į vargingą Lietuvos bendruomenę, įsteigdamas Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnybą.

Kun. K. Pugevičius įsigijęs patyrimą radijo, televizijos ir žurnalistikos srityje, toliau plačiai reiškiasi keldamas Lietuvos bylą. Nuo 1976 m. yra direktorius Religinės Salpos lietuviams katalikams Lietuvoje. Nuo 1979 m. direktorius Lietuvių Informacijos Centro New Yorke. Iš čia ir atvyko svečias į Australiją, apskrovęs knygomis ir kitais leidiniais, kalbėti už tuos, kurie negali kalbėti Lietuvoje.

Jaučiau, kad svečias buvo truputį nusivylęs. Stai kodėl. Sydnėjū, man buvo pavesta tvarkyti spaudos reikalus. Buvo pilnai informuoti apie atvykstančio svečio programą ir jo atvykimo misijos tikslą visos radijo, televizijos ir spaudos įstaigos. Jau atvykus pasitiko žurnalistai iš "The Australian" ir "Sydney Morning Herald". Kun. K. Pugevičius kelia viešumon komunizmo pavojų, tai jo žodis neišvydo dienos šviesos australų laikraščių puslapiuose. Lygiai tas pat su televizija, įskaitant ir taip vadinamą "Ethnic" televiziją, kurie nenorėjo nieko žinoti apie mūsų svečią. Vienas iš jų buvo John Phillips direktorius, producer "Good

Morning Australia" 10 kanalo, kuris gan įžuliai atmetė mano prašymą priimti svečią šiai programai. Po savaitės Mr. Phillips žuvo lėktuvo avarijoje Armidale. Vienintelis "Sunday Light" programos vedėjas Rev. Fred Nie 2 GB priėmė svečią pasikalbėjimui, bet šiame pasikalbėjime komunistai jau buvo pasiruošę ir atidarius oro bangas klausytojams, jie šią programą taip pat labai sugadino, neleisdami net atsakyti į beproliškus pareiškimus.

Užbaigus rekolekcijas po iškilmingų pamaldų Verbų sekmadienį, kurias aukėjo prel. P. Butkus, giedant Dainos chorui, svečiui buvo įteikta simbolinė dovanėlė, mūsų iškilaus menininko Alfonso Mikalausko vario raižinys. Po kuklių užkandžių, kuriuos paruošė parapijos ir ateitininkės moterys vad. Alfai Savickienei, svečias padarė pranešimą lietuviškai ir angliškai. Papasakojo plačiau apie savo jaunystę ir jo kelią į šias sunkias pareigas. Sakė, jeigu šio darbo negalėtų dirbti, jis negalėtų užmėgti! Čia vėl skaudu priminti, o kiek iš lietuvių ir ypatingai čia gimusio jaunimo nesiteikė ateiti pasiklausti šio švento žmogaus. Kodėl galime norėti, kad jo klausytų australai. Dr. A. Mauragis Bendruomenės vardu padėkojo svečiui už jo didelius darbus ir kvietė įsigyti svečio atvežtas knygas. Lai Bendruomenės pirmininko balsas nenuskamba tyruose!

A. Kramilius

SYDNĖJUS

DAINOS CHORE

Jau kuris laikas chore pasigendame Dr. Rūtos Kavaliauskaitės. Sužinota, kad Dr. Rūta yra skaudžiai nukentėjusi auto nelaimėje. Taip pat į ligoninę buvo atsigulus ir Aldona Kolbakenė. Linkime kuo greičiau ligoniams pasveikti. Ypatingai norime prisiminti mūsų stambų rėmėją Albina Kutką, kuriam Prince Henry ligoninėje padaryta sunki operacija.

Dainos Caritas balius įvyks balandžio 24 d. Lietuvių klube Bankstowne. Programoje: Dainos choro dainos, diriguojant Br. Kiveriui ir Birutei Aleknaitei.

Dainos Choro Valdyba

LIETUVIŲ KOOPERATINĖ KREDITO DRAUGIJA „TALKA“ LTD.

● Moka už indėlius (deposits) 9% metinių palūkanų, už terminuotus indėlius 12% (nemažiau \$ 100) ir 14% (nemažiau \$ 10.000, o po to pilnai \$ 1.000). Abeji terminuoti indėliai turi išbūti iki finansinių metų galo t.y. birželio 30 d., už atsiimtus term. ind. metų bėgyje - 6%. Procentai užskaitomi už pilną kalendorinį mėnesį. Už indėlius 5 metams ir nemažiau \$ 5.000 mokama iki 15%, pirmais metais 11%, antrais 12%, trečiais 13% ir t.t., už šiuos indėlius procentai užskaitomi tik juos atsiėmus (interest deferred). Atsiimti galima bet kada 5 metų laike, už nepilnus metus mokama tų metų pusę procentų. Už įnašus (shares) iki 10% dividendo.

● Teikia paskolas iki \$ 15.000 įkeičiant nekiln. turta, asmenines paskolas iki \$ 5.000 su garantuotojais ir iki \$ 2.000 be garantuotojų. Procentai už visas paskolas užskaitomi kas 3 mėn.

● Įstaiga veikia:

Melbourne šeštadieniais nuo 10 iki 2 val. pp., sekmadieniais nuo 1.30 pp. iki 3 val. pp., Lietuvių Namai, 50 Errol St., North Melbourne. Tel. 328 4957.

Informacijos dar teikiamos pirmadieniais ir antradieniais nuo 9 val. ryto iki 2 val. pp.

Pašto adresas: "TALKA", Box 4051, GPO, Melb. 3001.

Adelaidėje sekmadieniais nuo 1 iki 3 val. p.p. Lietuvių Namuose. Pašto adresas: TALKA, Lietuvių Namai, 6 Eastry St. Norwood, SA 5067.

Sydnėjū sekmadieniais nuo 2 val. iki 4 val. pp. Lietuvių Klubu patalpose 16 - East Terrace, Bankstown NSW.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDAS

Fondui aukojo:

\$ 200 Vida Kabailienė (250) NSW — a.a. Sofijos ir Antano Mikailių prisiminimui, \$ 100 Melb. Katalikų Moterų D-ja (150), \$ 10 Pertho Apyl. V-ba (50) - a.a. V. Lukošiai vieton vainiko. A. a. Dr. S. Skapinskuil Geelonge mirus: po \$ 50 Geelongo Apyl. V-ba (180), Geelongo Liet. B-nės Moterų D-ja (115), A. Jakubauskas (80), Dr. R. D. Sarkis (160). B. V. H. U. Grufai, \$ 45 A. S. Obeliūnai (400), po \$ 25 Dr. E. G. Dominikovich, L. E. Knight, J. Seddiorius (21), po \$ 20 Mr. Mrs. A. Holz, F. J. Neucnafer, H. Wellen, V. Breneizeris, K. Starinskas (78), A. Karpavičius (25), S. O. Vaskeiliai, E. L. Grufai, V. B. Vaitkai (55), O. E. Srėderiai (64), V. G. Alšauskai (270), E. J. R. Balčiūnai (150), V. P. Sotovejai, K. Simkevicius (40), \$ 15 D. J. Saba, po \$ 10 A. Zvirblis (122), Melb. Parapijos choras, F. M. Andriukonai (35), V. E. Stuikevičiai (30), Geelongo choro V-ba (25), M. Birietienė (86), J. V. Rekešiai (125). S. A. Steponavičiai (30), V. Paškevičius (30), J. V. Obeliūnai (30), J. Rapkauskas (40), M. Kymantas (74), S. Karpatavičius (41), S. G. Valaičiai (13), V. A. Bładzevičiai (55), S. Sutas (68), J. V. Rekešiai (70), J. Normantas (165), A. Mykolaitienė, A. Peleauskienė (15), E. Peleauskas, V. J. Mačiuliai (22), J. B. Jonavičiai (110), C. Vaičekauskienė (17), A. P. Scano, J. M. Lipsiai (20), A. O. Gvildžiai (17), P. Sarkis (40), Mėta, A. J. Šimkai (25), J. E. Perlibachai, \$ 6 B. J. Tamošiūnai, po \$ 5 A. R. Skėriai (55), A. Miliauskas (6), V. E. Bindokai (15). B. B. Gasiūnai (6), E. Mežiženė (10), J. Kazdailis (15), V. Cerakavičius (24), S. Slavickas (38), K. Prašmutas (131), P. Semėnas (10), A. Jančiauskienė (23), P. Paprečkas (7), P. L. Obeliūnai (45), \$ 3 F. Bandza, po \$ 2 V. Aukštietjus (37), J. Burzinskas (4).

Australijos Lietuvių Fondo Valdyba nuoširdžiai dėkoja L. Skapinskienei ir šeimai už sutikimą pagerbiant mylimą vyrą - tėvą ir žymų Australijos Lietuvių B-nės narį, vieton gėlių ir vainikų, įamžinant Jo vardą Australijos Lietuvių Fondo Atminimų knygoje.

Queenslando lietuviai per mūsų įgaliotinį J. Ruzgį: \$ 40 A. Kudzius, \$ 30 B. Butkus, po \$ 25 A. Ramanauskas (30), Ant. Gedvila. V. Lorenčas (27), \$ 10 J. Smilgevičius (20), po \$ 5 K. Stankūnas (15), T. Stelmokienė, po \$ 2 B. Pavašaris, kun. P. Bačinskas, T. Vasiliauskienė, V. Lorenčas, K. Veselis, B. Zygienė, M. Gaivals, L. Bagdonavičienė, L. O. Prašmutai.

A.a. Onai Veremčiukienei Melbourne mirus, vieton gėlių: po \$ 10

J. Z. Pranckūnai (175), V. G. Ališauskai (280), po \$ 5 J. O. Bratiškai (28), M. Medeisiėnė (10).

Sveikiname naujus narius: A. Kudzių, B. Butkų, A. Ramanauską, Ant. Gedvilą ir V. Lorenčą.

Valdybos vardu nuoširdžiai dėkoju visiems parėmusiems Australijos Lietuvių Fondo piniginių vėjų, kuris praturtino mūsų kasą \$ 13.000. Ačiū visiems Fondo įgaliotiniams, ypač A. Obeliūniui Geelonge ir J. Ruzgiui Brisbane, kurie aplankė lietuvius net namuose.

V. Ališauskas

AL Fondo Iždininkas

HOBARTAS

Kun. Kazimieras Pugevičius — iškilus Amerikos lietuvis, atvyko į Hobartą kovo 17 d. Jį sutiko ir šešias dienas globojo Aleksandras ir Nina Kantvilai. HELLP - Pabaltiečių komitetas nedavė svečiui nei atsipūsti ir tą patį vakarą susitiko su jos nariais p. Kantvilų namuose. Sekančiom dienom lanke katalikų mokyklas, gimnazijas, susitiko su studentais Hobarto universiteto, kalbėjo ir rodė filmų Hobarto miesto salėje, kur jo pasiklausyti apie Lietuvos persekiojimus susirinko apie 200 įvairių tautybių žmonių. Turėjo spaudos konferenciją su radijo ir televizijos reporteriais. Hobarto dienraštis "The Mercury" įdėjo jo didelę fotografiją su Klaipėdos bažnyčios ir tikėjimo persekiojimų Lietuvoje aprašymu. Radijo stotys tą patį parakojo. Šeštadienį ir sekmadienį pravedė lietuviams rekolekcijas šv. Teresės bažnyčioje. Į rekolekcijų užbaigimo šv. Mišias sekmadienį netikėtai atvyko Hobarto arkivyskupas Guildford Young. Savo žodyje pabrėžė, kad grįžo iš Canberros anksčiau tam, kad norėjo pabūti su lietuviams. Tai nuoširdus lietuvių bičiulis, visokiom progom iškelia mūsų pavergtos Tėvynės Lietuvos ir Bažnyčios vargus, persekiojimus.

Po pamaldų vyko rekolekcijų užbaigimo pietūs, kuriuos suorganizavo Apylinkės valdyba prie bažnyčios esančioje salėje. Čia vėl kalbas pasakė Arkivyskupas, svečias kun. K. Pugevičius ir Algis Taškūnas visiems padėkojo.

Visų lietuvių metinis susirinkimas yra šaukiamas Glenorchy salėje gegužės 9 d. sekmadienį 3 val. po pietų. Bus renkamas Apylinkės pirmininkas, sekretorius, kasininkas sekančiais dviejų metų kadencijai ir kviečiami visi lietuviai dalyvauti. Po susirinkimo toje pačioje salėje įvyks Motinos Dienos minėjimas: paskaita, savaitgalio mokyklos mokiniai padainuos, bus suneštinės vaisės.

Apylinkės Valdyba ruošia šokių gegužės 22 d. Lenkų salėje. Užsakytas geras orkestras, veiks maisto bufetas, įėjimas tik \$ 5.

J. Paškevičius

PARDUODAM, taisom ir įrengiam įvairius spalvotos televizijos aparatus, automobilių radijo ir kasetes, HI FI Stereo aparatus ir CB radijo.

ASTRON ELECTRONIC SERVICES PTY. LTD.

29 Camdon St. Pascoe Vale Vic. 3044.

J. KRASAUSKAS

Telefonas 354 5059.